Ազգ
Azg armenian daily
10 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2003 ՈՒՐԲԱԹ 184(2869)

Սադդամի արձանի տապալումից 6 ամիս հետո Իրաքը չի խաղաղվել

Երեկ լրացավ Բաղդադում Իրաքի նախկին նախագահ Սադդամ Հուսեյնի հսկա արձանի տապալման, այսինքն՝ դաշնակից ուժերի հաղթանակի 6-ամսյակը, սակայն բռնակալությանը եւ բռնություններին վերջ տալու կարգախոսներով շղթայազերծված իրաքյան պատերազմը դեռեւս չի ավարտվել: Սադդամը դեռեւս ողջ է եւ ըստ երեւույթին կարողանում է հարվածներ հասցնել դաշնակից ուժերին ու հատկապես ամերիկացիներին: Ճիշտ է, երկրի շատ մասերում արդեն վերականգնված է էլեկտրականության ու ջրի մատակարարումը, խաղաղային կյանքը քիչ թե շատ մտնում է հունի մեջ, սակայն ապահովության առումով Իրաքը մնում է հործապտույտի մեջ:

Կարծես ապացուցելու համար այդ հանգամանքը, երեկ Իրաքի տարածքում տեղի ունեցած բողոքի ցույցերից բացի արձանագրվեցին ահաբեկչական մի շարք գործողություններ: Բաղդադում ամերիկացի զինվորների եւ իրաքցի ոստիկանների դեմ բողոքի ցույցի ժամանակ կրակ բացվեց նրանց վրա. սպանվեցին իրաքցի 8 ոստիկաններ: Ամերիկյան 4-րդ հետեւակային կորպուսի շարասյան վրա կատարված ռմբահարության հետեւանքով սպանվեց ամերիկացի 1 զինվոր: Իսկ առավոտյան, իր բնակարանից դուրս գալու պահին, դիմահար կրակով սպանվեց Իրաքում Իսպանիայի դեսպանության ռազմական կցորդ, 31-ամյա Խոսե Անտոնիո Բեռնալը:

Հայը հայով ամբողջացնելու պատմական հանգրվանը

ԵՐՎԱՆԴ ԱԶԱՏՅԱՆ

Հոկտեմբերի 6-7-ը Մոսկվայում կայացած Համաշխարհային հայկական կազմակերպության հիմնադիր համագումարին Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը մասնակցում էր պատկառելի ներկայացուցչական կազմով՝ ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության փոխատենապետ Երվանդ Ազատյան (Դետրոյթ), անդամներ Հակոբ Վարդիվառյան (Նյու Յորք) եւ Փանիկ Քեշիշյան, ՌԱԿ ԱՄՆ Արեւելյան շրջանի եւ Կանադայի շրջանային վարչության ատենապետ Բաբկեն Մկրյան (Ֆիլադելֆիա), ՌԱԿ Ֆրանսիայի շրջանային վարչության ատենապետ Վարուժան Սիրապյան եւ ուրիշներ: Հիմնադիր համագումարում կուսակցության խոսքն արտասանեց Ե. Ազատյանը, որ համագումարի սկզբնական մասում ներկա զույգ նախագահներին՝ Ռոբերտ Քոչարյանին եւ Վլադիմիր Պուտինին ողջունելուց, ինչպես նաեւ համագումարի գլխավոր նախաձեռնող-կազմակերպիչ Արա Աբրահամյանին հաջողություն մաղթելուց հետո ասաց հետեւյալը.

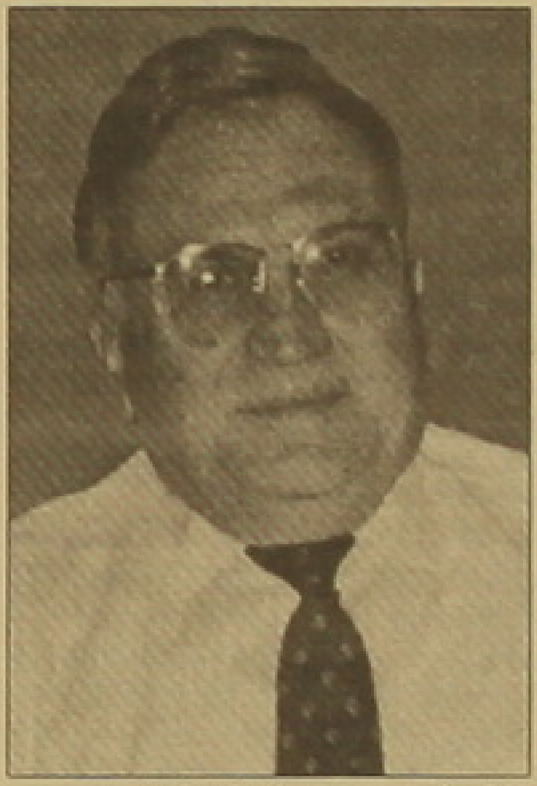

Այսօր նոր հորիզոն մը կը բացուի համայն հայութեան դիմաց: Համաշխարհային հայկական կազմակերպութեան հիմնադիր ժողովը նոր շրջադարձ կը հանդիսանայ ներկայ դարու պատմութեան մէջ:

Ժամանակները կը փոխուին, նոր պայմաններ կը ստեղծուին, միտքի նոր հորիզոններ կը բացուին, տիեզերական ու հոգեկան նոր տարածութիւններ կը նուաճուին եւ երկրագունդը տակաւ կը կծկուի, հետեւաբար կենդանի եւ կենսունակ ժողովուրդները համապատասխան քայլերով կը դիմաւորեն նոր զարգացումները, որպէսզի իրենց տեղը ապահովեն ներկայ պայմաններուն ներքեւ:

Տես ➧ էջ 2

ԵՎՐՈՊԱ-ԿՈՎԿԱՍ-ԱՍԻԱ

Տրասեկայի կոնֆերանսը Երեւանում

Ծրագրին ցանկանում են միանալ նաեւ Իրանն ու Աֆղանստանը

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Երեկ Երեւանում բացվեց «Տրասեկա» միջկառավարական հանձնաժողովի երրորդ տարեկան կոնֆերանսը: Ստեղծված լինելով 1993 թ., «Տրասեկա» (տրանսպորտային միջանցք Եվրոպա-Կովկաս-Ասիա) ծրագիրը 10-ամյա գործունեության ընթացքում իրականացրել է 60 նախագծային ծրագրեր, որից 8-ը՝ ներդրումային: Իր ելույթում 2003 թ. նախագահող երկրի՝ Հայաստանի տրանսպորտի եւ կապի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանն առանձնացրեց հարավկովկասյան տարածաշրջանում կարեւոր դեր ունեցած «Տրասեկայի» երկու ծրագրերը՝ Բաքուն, Երեւանը, Թբիլիսին կապող ճանապարհի վերակառուցման եւ վերականգնման տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորումը եւ կովկասյան երկրների ազդանշանային ու հաղորդակցական համակարգերի համար օպտիկա-մանրաթելային մալուխի մատակարարման ծրագիրը: Վերջինիս արժեքն էր 15 մլն եվրո, որից 5 մլն-ը հատկացվել է Հայաստանին:

Հայաստանում Եվրամիության ֆինանսավորմամբ ստեղծված եւ գործող այս ծրագրի իրականացրած հիշատակման արժանի քայլերից է նաեւ «Կարմիր բլուր» բեռնահամալիրի արդիականացումը: Բեռնահամալիրը հագեցվել է ժամանակակից տեխնիկայով եւ օժանդակ սարքավորումներով, բարձրացել է սպասարկման արագությունը եւ նվազել գինը: Հնարավորություն է առաջացել սպասարկելու 40 տոննա տարողությամբ բեռնարկղերը: Հարկ է նշել, որ Հայաստանը ներառված է տեխնիկական աջակցության 18 ծրագրերի մեջ, որոնցից 4-ն ընթացքի մեջ են:

Տես ➧ էջ 2

Ռուսաստանի հայերի միության պատվիրակությունը Արցախում

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հոկտեմբերի 9-ին Ռուսաստանի հայերի միության 40-հոգանոց պատվիրակությունը ժամանեց Արցախ: Մշակութային միջոցառումներից եւ տուրիստական ուղեւորություններից բացի, հյուրերն իրենց երկօրյա այցի ընթացքում կզբաղվեն նաեւ մարդասիրական եւ գործարար խնդիրներով:

Ռուսաստանաբնակ հայերի եւ արցախցիների առաջին հանդիպումը կայացավ Շուշիի մատույցներում: Ռուսաստանից ժամանած հայրենակիցներին տանտերերը դիմավորեցին աղուհացով, ղարաբաղյան ժինգյալով հացով եւ գինով:

«Համաշխարհային հայկական կազմակերպության ծրագրերում Արցախը անջատված չէ Հայաստանից, եւ Հայրենիքի հետ համագործակցությունը հիմնականում տնտեսական ուղղվածություն է ունենալու», լրագրողներին հայտնեց Ռուսաստանի հայերի միության առաջին փոխնախագահ Սպարտակ Կոստանյանը: Նրա խոսքերով, ռուսաստանաբնակ հայերը Արցախ են եկել մարդասիրական օգնությամբ. համակարգիչներ կհանձնվեն դպրոցներին եւ նվերներ՝ զոհված ազատամարտիկների երեխաներին: Բացի այդ, ըստ ՌՀՄ փոխնախագահի, մտադրություն կա կոնկրետացնել Արցախում մի քանի ձեռնարկությունների ստեղծման նախագծերը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մոհամմադ Խաթամի. Իրանի եւ Հայաստանի հարաբերությունների զարգացումը համապատասխանում է տարածաշրջանի շահերին

ԹեՀՐԱՆ, 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թեհրանի եւ Երեւանի հարաբերությունների զարգացումը համապատասխանում է երկու երկրների ժողովուրդների, տարածաշրջանի բոլոր երկրների շահերին եւ ուղղված չէ որեւիցե տարածաշրջանային պետության դեմ: Այդ մասին Իրանի նախագահ Մոհամմադ Խաթամին հայտարարել է այցով այստեղ գտնվող Հայաստանի էներգետիկայի նախարար Արմեն Մովսիսյանի հետ չորեքշաբթի օրը Թեհրանում կայացած հանդիպման: Տարածաշրջանի կայունությունն ու հանգստությունը չափազանց կարեւոր են նրա բոլոր պետությունների համար, նշել է նախագահը, ավելացնելով, որ «Թեհրանը եւ Երեւանը դեմ են տարածաշրջանում օտարերկրյա ուժերի ներկայությանը»: Օտարերկրյա ներկայությունը, թե օկուպացման տեսքով, թե անվտանգության ապահովման համար, կհանգեցնի միայն տարածաշրջանի իրավիճակի ապակայունացման, կարծիք է հայտնել Մոհամմադ Խաթամին: «Առաջադիմություն եւ զարգացում են անհրաժեշտ տարածաշրջանի բոլոր պետությունների համար, իսկ դա պահանջում է խաղաղություն ու կայունություն», ասել է Մոհամմադ Խաթամին: Նա հույս է հայտնել, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ առկա խնդիրները կկարգավորվեն փոխըմբռնման ճանապարհով եւ բարի կամքի հիման վրա:

Պաղեստինի վարչապետ Ահմեդ Կուրեին պաշտոնաթող է եղել

ԿԱՀԻՐԵ, 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պաղեստինյան վարչապետ Ահմեդ Կուրեին այսօր պաշտոնաթող է եղել՝ հրաժարվելով նոր կառավարություն կազմել: Ինչպես այսօր հաղորդել են պաղեստինյան ազգային վարչակազմի աղբյուրներ, «Կուրեին հայտարարել է Արաֆաթին, որ կաբինետ չի կազմի եւ չի ցանկանում այլեւս զբաղեցնել վարչապետի պաշտոնը»: Ավելի վաղ Պաղեստինյան օրենսդիր խորհուրդը /խորհրդարանը/ անորոշ ժամանակով հետաձգել էր պաղեստինյան նոր արտակարգ կառավարության կազմի հաստատումը: Այստեղ ստացված տեղեկատվության համաձայն, Յասեր Արաֆաթի եւ Ահմեդ Կուրեիի միջեւ տարաձայնություններ են ծագել, մասնավորապես, ներքին գործերի նախարար Նասեր Յուսեֆի թեկնածության շուրջ, որը պահանջում էր իրեն հանձնել անվտանգության հարցերի պատասխանատվությունը:

Հայաստան-Ուկրաինա ռազմական գերատեսչությունների համագործակցություն

ԿԻԵՎ, 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանի եւ Ուկրաինայի պաշտպանության նախարարներ Սերժ Սարգսյանը եւ Եվգենի Մարչուկը չորեքշաբթի օրը Կիեւում փաստաթուղթ են ստորագրել 2004 թվականին երկու երկրների ռազմական գերատեսչությունների համագործակցության մասին: Այն, մասնավորապես, նախատեսում է համատեղ կոնսուլտացիաների անցկացում, մշտական երկխոսության պահպանում տարածաշրջանային անվտանգության հարցերի եւ «թեժ կետերի» իրավիճակի շուրջ, ինչպես նաեւ զինվորական պատվիրակությունների փոխանակում:

Սերժ Սարգսյանը եւ Եվգենի Մարչուկը մամուլի ասուլիսում նշել են, որ կողմերը շահագրգռված են թիկունքային ապահովման, ազգային զինուժերի սպաների եւ խաղաղարար առաքելությունների մասնակցելու համար ստորաբաժանումների պատրաստման բնագավառներում համագործակցելու հարցում:

Պլանով նախատեսված են վեց կոնկրետ միջոցառումներ, որոնցից երեքը տեղի կունենան Հայաստանում:

Ճեղքվում են խորհրդարանականները

Ուշադրության կենտրոնում պաշտոնների կոալիցիոն բաժանումն է

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Խորհրդարանական ճեղքվածքները երեկ բացեց Գուրգեն Արսենյանը (ՄԱԿ): Ըստ պրն Արսենյանի, իրենց խմբակցությունը ողջունում է մի քանի օր առաջ Մոսկվայում կայացած Համաշխարհային հայկական կազմակերպության հիմնադիր համագումարը: Իրենք գտնում են, որ ստեղծված կազմակերպությունը կարող է ավելի արդյունավետ ծառայել համահայկական հիմնահարցերի լուծման համար: Գուրգեն Արսենյանի խոսքերով, համագումարը նախադեպը չունեցող երեւույթ է:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին, մասնավորապես կոալիցիայի ներսում հայտեցողական պաշտոնների բաժանման հարցին, խմբակցության ներկայացուցիչը նշեց, որ իրենց տեսակետով կոալիցիան իրականացնում է որոշ գործընթացներ: Ճիշտ է, իրենք մտահոգություններ ունեն փոխնախարարական պաշտոնների բաժանման կապակցությամբ: ՄԱԿ-ը որոշ ժամանակ անց, երբ կհամեմատի ներկա իրողությունները, կներկայացնի իր տեսակետը պաշտոնների կուսակցականացման արդյունավետության մասին:

Անդրադառնալով օրենսդրական գործունեությանը, Գուրգեն Արսենյանը նշեց, որ իրենց խմբակցությունը պատրաստվում է լրջորեն զբաղվել կառավարության ներկայացնելիք 2004 թ. բյուջեի նախագծով: Իսկ ինչ վերաբերում է ավանդների մասին Վիկտոր Դալլաքյանի ներկայացրած օրինագծին կողմ քվեարկելուն, ապա պրն Արսենյանը դա բացատրեց հետեւյալ կերպ: Խմբակցությունն ունի հստակ դիրքորոշում եւ կողմ քվեարկելը չի նշանակում դեմ խորհրդարանական ուժերից որեւէ մեկի: Գ. Արսենյանն ավելացրեց նաեւ, որ խմբակցությունը կարտահայտի իր դիրքորոշումը, որն այնքան էլ չի տարբերվում Հանրապետական կուսակցության դիրքորոշումից: Նշենք, որ, ըստ Հանրապետականի, ավանդները չեն կարող վերադարձվել, քանի որ նման գումարներ չկան:

Տես ➧ էջ 2

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Անկախությունը գրեթե բոլոր մայրաքաղաքներին թելադրել է ճարտարապետական նույն խնդիրները

ԱՊՀ երկրների մայրաքաղաքների գլխավոր հատակագծերի եւ հետխորհրդային շրջանում առաջացած խնդիրների քննարկումներ վերջին անգամ Երեւանում կայացել են 1986 թվականին: Դեռ այն ժամանակ հատուկ ուշադրության էր արժանացել Երեւանի 5-րդ գլխավոր հատակագիծը, որն ուժի մեջ է մինչեւ 2004 թվականը:

ԱՊՀ երկրների մայրաքաղաքների գլխավոր ճարտարապետների ամենամյա 10-րդ նստաշրջանը երեկ գումարվեց Երեւանի «Կոնգրես» հյուրանոցում, մասնակցում էին Ռուսաստանի, Բելառուսի, Վրաստանի, Ղրղզստանի եւ Ղազախստանի 10 ներկայացուցիչներ: Բաքվի գլխավոր ճարտարապետը պաշտոնապես հրաժարվել է մասնակցելուց, իսկ մյուսները չեն ներկայացել հիմնականում հարգելի պատճառներով:

Նստաշրջանում զեկուցումներով հանդես եկան գլխավոր ճարտարապետներ Նարեկ Սարգսյանը (Երեւան), Ալեքսանդր Կուզմինը (Մոսկվա), Ալեքսանդր Չեռնովիչը (Մինսկ), Իրակլի Ռոստոմաշվիլին (Թբիլիսի) եւ մյուսները: Նրանցից յուրաքանչյուրը հանգամանալից խոսեց իր մայրաքաղաքի խնդիրների ու զարգացման հեռանկարների մասին:

Նիստից հետո, Երեւանում կառուցվող ճարտարապետական նոր շինություններին ծանոթանալու նպատակով, գլխավոր ճարտարապետները շրջեցին Երեւանի կենտրոնական փողոցներում, որից հետո Ազգային պատկերասրահի տանիքից դիտեցին քաղաքի համայնապատկերը: Հենց այստեղ էլ նրանք ճեպազրույց ունեցան լրագրողների հետ, խոսելով թե՛ իրենց առաջին տպավորությունների, թե՛ մայրաքաղաքներին բնորոշ ընդհանուր հարցերի մասին:

Ալեքսանդր Չեռնովիչն ուրախալի երեւույթ համարեց մեր քաղաքում աչքի զարնող միջազգային տարբեր ֆիրմաների գովազդային վահանակները, որոնք վկայում են առեւտրային նոր հարաբերությունների մասին: Երեւանն, ըստ նրա, արագորեն կառուցվում է, սակայն ամենամեծ խնդիրը քաղաքային տրանսպորտի անբավարար վիճակն է: «Ձեր քաղաքում այնքան քիչ են ավտոբուսներն ու տրոլեյբուսները: Առաջարկում եմ Մինսկի արտադրած հարմարավետ ավտոբուսները գնել: Իմացա, որ 20 ավտոբուս եք նվեր ստացել Լիոնից, սակայն դրանք բավարար չեն երթեւեկությունը հարմարավետ դարձնելու համար», ասաց նա:

Իրակլի Ռոստոմաշվիլին նշեց, որ Երեւանն ու Թբիլիսին այսօր ունեն գրեթե նույն դժվարությունները՝ կենտրոնում առկա քանդման ենթակա բնակելի շենքերի փոխարեն նորերը կառուցելու եւ փողոցները ընդարձակելու առումով: «Երեւանում նկատելի է զարգացման ռիթմը, կարծում եմ, որ մոտակա 10 տարիների ընթացքում կդառնա Անդրկովկասի ամենաներկայանալի քաղաքը: Արդեն իսկ բազմաթիվ հանդիպումների, ինչպես նաեւ գործարար աշխարհի մարդկանց հետ զրույցների ժամանակ նկատելի է Հայաստանի հանդեպ եղած առանձնակի հետաքրքրությունը»:

Մոսկվայի գլխավոր ճարտարապետը, որ Երեւանում չէր եղել արդեն 30 տարի, ասաց. «Քաղաքներ կան, որ ենթակա չեն ճարտարապետական նորովի լուծումների: Ձեր քաղաքն այս իմաստով հրաշալի հնարավորություն ունի զարգանալու: Այն նախագծերը, որ մեզ ցուցադրեց պրն Սարգսյանը, հիմք են տալիս պատկերացնելու, որ քաղաքը մոտ ապագայում մեծ փոփոխություններ կկրի ու կդառնա բավականին գրավիչ»:

Վերջին զրույցը պրն Սարգսյանի հետ էր, որի համոզմամբ այսօր գրեթե բոլոր ԱՊՀ երկրների մայրաքաղաքները կանգնած են նույն խնդիրների առջեւ: Դրանք ըստ էության ծնվել են ժամանակի թելադրանքով, քանի որ անկախության ձեռքբերումով նոր պահանջներ են առաջացել համաշխարհային կառույցներից հետ չմնալու իմաստով: Նա նշեց, որ Երեւանի բոլոր 4 հատակագծերն իրականացվել են քաղաքի մեխանիկական աճով, քաղաքը զարգացել է հարակից տարածքների հաշվին: Այժմ մշակվում է նոր հատակագիծ դեպի ներս սկզբունքով, այսինքն՝ չավելացնելով Երեւանի 23 հազար կմ տարածքը: «Այս գլխավոր հատակագծով Երեւանը պետք է մասնակցություն ունենա քաղաքից գոնե 5 կմ դուրս իրականացվող ծրագրերին, այլապես Փարաքարը կկրկնվի եւ քաղաքը կհայտնվի այնպիսի շրջափակման մեջ, որ ապագայում դժվար կլինի լուծել տրանսպորտային եւ մերձքաղաքային հանգստի գոտիներ ստեղծելու խնդիրները», ասաց նա:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Աղքատության հաղթահարման ծրագիրը կսկսի գործել

Երեկ «Արմենիա» հյուրանոցում կառավարությունը ներկայացրեց աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագիրը: Արարողությանը ներկա էին կառավարության բազմաթիվ անդամներ եւ միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ: Ծրագրի մասին բազմաթիվ դրական գնահատականներով ելույթներ ունեցան վարչապետը, ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարը, Միջազգային արժութային հիմնադրամի ներկայացուցիչ Ջեյմս Մաքյունը եւ ուրիշներ:

Մասնավորապես վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը, անդրադառնալով ծրագրին, ներկայացրեց այն սոցիալական բարելավումները, որոնք նախատեսել է կառավարությունը: Խոսքը նպաստների, կենսաթոշակների, ուսուցիչների աշխատավարձերի բարձրացման մասին է:

Մեր կողմից ավելացնենք, որ շարունակում ենք որոշակի վերապահումներ ունենալ այդ ծրագրի նկատմամբ: Խոսքը մասնավորապես աղքատության սահմանագծի որոշման, եկամուտների վերաբաշխման եւ հասարակության բեւեռացման մասին է: Թե ինչպես են լուծվել այս հարցերը ծրագրի վերջնական, կյանքի կոչված տարբերակում, կանդրադառնանք առաջիկայում:

Ա. Մ.

Ճեպազրուցում են խորհրդարանականները

Սկիզբը՝ էջ 1

Ալեքսան Կարապետյանը («Ազգային միաբանություն») ճեպազրույցի ժամանակ հայեցողական պաշտոնների կուսակցականացման կապակցությամբ հայտարարեց, որ այդպես շարունակվելու դեպքում կոալիցիայի ուժերը «կարող են հասնել մինչեւ ժեկերի մակարդակի»: Պրն Կարապետյանը հայեցողական պաշտոնների կուսակցականացումը որակեց ֆաշիզմ:

Դաշնակցության անունից երեկվա ճեպազրույցին մասնակցեց Լեւոն Մկրտչյանը: Նա կարեւորեց նվազագույն սպառողական զամբյուղի օրինագծի առաջին ընթերցմամբ ընդունումը՝ նշելով, որ երկու-երեք ամսվա ընթացքում էլ թերեւս հաստատվի երկրորդ փաթեթը, որը կսահմանի այդ զամբյուղի կառուցվածքը եւ պարունակությունը:

Ինչ վերաբերում է պաշտոնակոչի հարցին, ապա, ըստ Լեւոն Մկրտչյանի, կոալիցիան իր աջակցությունն է հայտնել հայեցողական պաշտոններ զբաղեցնողների ներկա մեծամասնությանը, որոնք ընտրվել են պրոֆեսիոնալության սկզբունքով եւ շարունակելու են պաշտոնավարել: «Իսկ այն անձինք, որ կներկայացվեն կուսակցությունների կողմից, նույնպես պետք է բացարձակ կերպով բավարարեն պրոֆեսիոնալ պահանջներին», ավելացրեց Լեւոն Մկրտչյանը:

Սա դեռ կապրենք կտեսնենք:

Վիկտոր Դալլաքյանը («Արդարություն») հետաքրքրական «շաբաթվա զավեշտ, զարմանք, զայրույթ եւ զրնգոց» նոմինացիաներով անդրադարձավ Սահմանադրական դատարանի նախագահի, ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանի, ընդհուպ նաեւ ամբաստանյալ Նաիրի Հունանյանի հայտարարություններին: Պաշտոնների բաժանման հետ կապված պրն Դալլաքյանը նշեց, որ անգամ թաղման բյուրոների պետերի մակարդակին իջնելու հավանականություն կա: Նա ավելացրեց նաեւ, որ կոալիցիան սակագների հնարավոր թանկացումների հարցով զբաղվելու փոխարեն զբաղված է աթոռակռվով: Ի դեպ, Վ. Դալլաքյանի կարծիքով, հայեցողական պաշտոնների կոալիցիոն բաժանումը հակասում է Քաղաքացիական ծառայության մասին ՀՀ օրենքին:

Ինչ վերաբերում է գլխավոր դատախազի տեղակալ Աղվան Հովսեփյանի՝ Նաիրի Հունանյանին այցելելու մասին տեղեկությանը, ապա պրն Դալլաքյանը նշեց, որ ժամանակին Վահան Հարությունյանի գործով անցնող անձանց այցելելիս նրանցից լսել է, որ Աղվան Հովսեփյանը նրանց այցելել է որոշակի առաքելությամբ, ներկայացրել է որոշակի առաջարկություններ: «Մենք խիստ գնահատական ենք տալիս Աղվան Հովսեփյանի այցելությանը եւ համարում ենք, որ նա այդտեղ կատարել է միջնորդավորված դեր: Ընդ որում, որոշակի կապ ենք տեսնում նրա այցելության եւ Հունանյանի այսպես կոչված թունավորման միջեւ: Այսինքն՝ հոկտեմբերի 27-ի հանցագործների հետ կապված որոշակի խնդիրներ են առաջանում»:

Նույն՝ պաշտոնների բաժանման հարցի կապակցությամբ Կարեն Կարապետյանը («Ժողպատգամավոր») ենթադրեց, որ թերեւս լուրջ փորձառու մասնագետներ դաշտից օտարվեն: Պրն Կարապետյանը միեւնույն ժամանակ նշեց, որ եթե կոալիցիոն կուսակցությունները պատասխանատվություն են վերցրել կառավարության գործունեության համար, նրանք պետք է նաեւ ռեալ մեխանիզմներ ունենան:

«Օրինաց երկիրը» ներկայացնող Միհր Շահգելդյանը կարեւորեց անցած եռօրյայում այլընտրանքային զինծառայության եւ նվազագույն սպառողական զամբյուղի օրինագծերը: Սամվել Բալասանյանն էլ խոսեց Համաշխարհային հայկական կազմակերպության հիմնադիր համագումարի ՕԵԿ-ի մասնակցության մասին, չգիտես ինչու հավելելով, որ պաշտոնակոչը ժեկ-երին չի հասնում:

Ճեպազրույցները եզրափակեց Գալուստ Սահակյանը (Հանրապետական): Անդրադառնալով ճեպազրույցների ընթացքում արդեն բազմիցս հնչած պաշտոնաբաժանման հարցին, պրն Սահակյանը նշեց, որ ներկայումս հարցն այլ կերպ է դրվում: «Խոսքը վերաբերում է թափուր պաշտոններին, եւ պարտադիր չէ թեկնածուները լինեն կուսակցական: Պարզապես կոալիցիայի շրջանակներում հաշվի կառնվի պրոֆեսիոնալիզմը, կկատարվեն նշանակումներ»: Այնպես որ, երեկվանից Գալուստ Սահակյանը փոխել է իր մոտեցումը, չունի այդ հարցով մտահոգություններ: Մինչդեռ «սովետական կոմիսարներ» չունենալու մտահոգությունն արտահայտել էր հենց ինքը:

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Հայը հայով ամբողջացնելու պատմական հանգրվանը

Սկիզբը՝ էջ 1

Ցուրտ պատերազմի օրերուն անհնար էր երեւակայել որ հայութիւնը կարենար այսպիսի համահայկական տարողութեամբ հաւաք մը գումարել եւ համաշխարհային մարմնի մը հիմքը դնել: Բոլորովին տարբեր իմաստ մը պիտի ունենար այդ համագումարը կայացնել մանաւանդ Մոսկուայի մէջ:

Սակայն այսօր փուլ եկած են պատնէշները եւ ժողովուրդները աւելի եւս մօտեցած են իրարու՝ փոքրացող երկրագունդը աւելի իմաստալից կերպով օգտագործելու:

Այսուհանդերձ ցուրտ պատերազմը, շրջափակումները եւ պատերազմի սպառնալիքները կը շարունակուին Հայաստանի շուրջ՝ միշտ զգօն պահելով հայութիւնը այդ վտանգներուն դիմաց:

Ներկայիս ամբողջ աշխարհ կը հասկնայ, կը հասկնան մանաւանդ երկու ընդդիմադիր կողմերը, Հայաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ գոյութիւն ունեցող պատմական դարաւոր կապը, որով սահմանուած է մեր փոքրիկ հայրենիքի գոյութեան երաշխաւորութիւնը:

Անցեալ դարերուն Ներսէս Աշտարակեցիներ, Իսրայէլ Օրիներ, Լազարեաններ, Նալբանդեաններ եւ Աբովեաններ միշտ նայած են դէպի հիւսիս մեր ազգային օջախի գոյութեան պահպանման եւ վերապրումին ի խնդիր, եւ երբեք չեն յուսախաբուած: Ներկայ ժամանակներուն այդ արեւելումը կը խորհրդանշուի Արա Աբրահամեաններով, եւ վստահ ենք թէ պատմութեան բարենպաստ նախընթացները դարձեալ պիտի կրկնուին մեզի համար:

20րդ դարը արհաւալի ցեղասպանութեան մը ժառանգութիւնը թողուց մեր ժողովուրդին, որ տակաւին չէ յաջողած ձերբազատուիլ պատմական այդ աղէտին առարկայական ու հոգեբանական աւերներէն: Հայոց ցեղասպանութիւնը տակաւին կը սպասէ իր ճանաչման եւ արդար հատուցման՝ մինչ մեր պատմական հայրենիքը կը շարունակէ տուայտիլ ցեղասպանի ճանկին տակ. աւելին՝ Նախիջեւանէն մինչեւ Անի եւ Վան տակաւին մշակութային ցեղասպանութիւնը կը շարունակուի անարգել մեր պատմական յուշարձաններուն դէմ:

21րդ դարը նոր խօսք, նոր տեսիլք եւ նոր ծրագիրներ կը թելադրէ մեր ժողովուրդին, որպէսզի ա՛լ թօթափենք պատմութեան բեռը եւ ազատագրուինք մեզ կալանող կապանքներէն:

Ցեղասպանութեան կողքին պատմութեան մեզի թողած ամէնէն տխուր ժառանգութիւնը մեր մասնատուածութիւնն է, մեզի պարտադրուած բաժանումներն են եւ մեր ժողովուրդի տարբեր հատուածներուն միջեւ ստեղծուած պատնէշներն են:

Այս համաժողովը խիզախ ու հսկայ քայլ մըն է շրջելու համար անմիաբանութիւնն ու բաժանումները եւ ի մի բերելու աշխարհի հայութեան բոլոր հատուածները:

Պատմութեան ընթացքին հայը իշխանաւորներ, զօրականներ եւ մտքի տիտաններ տուած է բիւզանդական, պարսկական, օսմանեան, ցարական եւ խորհրդային կայսրութիւններուն, սակայն միշտ խեղճացած է իր սեփական օջախին մէջ. հայը մերժած է առաջնորդուիլ ուրիշ հայով մը:

Այսօր պատմական հանգրուանն է հայը հայով առաջնորդելու, հայը հայով ամբողջացնելու եւ համահայկական ծրագիրներու եւ նպատակներու կառչելու:

Մենք արդէն սկսած ենք մեր վրէժը լուծել մեզի սահմանուած դառն ճակատագիրէն՝ մեր հայրենիքի անկախացումով, մեր Ղարաբաղեան յաղթանակներով ու դեռ այն իրագործումներով, որոնք պիտի գան մեր միասնական կամքով ու պայքարներով:

Մեզմէ իւրաքանչիւրը գուցէ շատ քիչ բան բերած է այս պատմական համագումարին, բացի իր հայու սիրտէն եւ ազգային մտահոգութիւններէն, սակայն կարեւորը այն է թէ ի՛նչ պիտի տանինք մենք ասկէ՝ համաշխարհային կառոյց մը տալու աշխարհացրիւ հայութեան, կամուրջներ հաստատելու երկիր եւ համայն աշխարհի հայութիւնը խարսխելու մեր նորանկախ հայրենիքին շուրջ:

Վար իջնենք հանդիսատեսի պատնէշներէն եւ ձեռք տանք այն սքանչելի նախաձեռնութեան, որ ծնունդ առած է այստեղ. սատարենք անոր՝ վաղուան վառ յոյսերով, միշտ գիտնալով որ 10.000 մղոնի քայլարշաւը կը սկսի առաջին քայլով:

Տրանսեկայի կոնֆերանսը Երեւանում

Սկիզբը՝ էջ 1

Երեկվա կոնֆերանսին մասնակցում էին ծրագրի անդամ բոլոր երկրները՝ բացառությամբ Մոնղոլիայի: Ելույթ ունեցողների թվում էին Եվրահանձնաժողովի ներկայացուցիչ Պեռ Բրինկ Կնուսենը, Ադրբեջանի ներկայացուցիչ Աքիֆ Մուստաֆաեւը: Վերջինս մասնավորապես ներկաներին հիշեցնելով, որ Եվրոպա-Կովկաս-Ասիա ճանապարհի զարգացման հիմնադիր բազմակողմ համաձայնագիրը 5 տարի առաջ կնքվել է Բաքվում, տեղեկացրեց, որ այսօր դրան միանալու առաջարկով Բաքվում գտնվող համաձայնագրի քարտուղարություն են դիմել Իրանը եւ Աֆղանստանը: Այս կապակցությամբ կոնֆերանսի ընդմիջման ժամանակ պատասխանելով լրագրողների հարցերին, Հայաստանում Իրանի դեսպան Մոհամմադ Ֆարհադ Քոլեյնին հավանական համարեց իր երկրի անդամակցումն այս կառույցին, քանի որ տարածաշրջանի կարեւոր երկրներից մեկն է:

Այսօր կոնֆերանսը կավարտի աշխատանքը, որը կամփոփվի ընդունվելիք երեւանյան հռչակագրում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս. 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Յունոեւը ժխտում է Հունանյանի պաշտպանին որեւէ առաջարկ անելու տեղեկությունը

Երեկ «Հայոց աշխարհ» օրաթերթը «Ո՞ւմ անունից են գործարք առաջարկում Նաիրի Հունանյանին» հոդվածում հրապարակել էր Հունանյանի պաշտպան Սամվել Մարտիրոսյանի այն խոսքերը, թե Վազգեն Սարգսյանի իրավահաջորդի շահերի պաշտպան Օլեգ Յունոեւը պաշտպանին հորդորել է համոզել Նաիրի Հունանյանին, որ նա ընդունի իր կատարող լինելը եւ հայտարարի հոկտեմբերի 27-ի կազմակերպիչների գոյության մասին, տա անուններ: Նույնաբովանդակ առաջարկությամբ, ըստ պաշտպանի, իրեն դիմել է նաեւ Լյովա Եղիազարյանը:

Երեկվա դատական նիստում Յունոեւը հայտարարեց, որ նման առաջարկություն չի եղել եւ չի կարող լինել: Ըստ Յունոեւի, խոսակցությունը եղել է այլ կերպ: Նիստի ընդմիջման ժամանակ ոչ թե ինքն է մոտեցել Սամվել Մարտիրոսյանին, այլ վերջինս: Այդ ժամանակ Յունոեւը Մարտիրոսյանին հայտնել է, որ իր վստահորդը Հունանյանին հանցագործության կազմակերպիչ չի համարում: Յունոեւը, ըստ իրեն, նշել է նաեւ, որ Արամ Սարգսյանը վրեժի զգացում չունի Նաիրի Հունանյանի նկատմամբ, բայց գտնում է, որ ճշմարիտ ցուցմունքները կթեթեւացնեն իրավիճակը:

Յունոեւը նշեց նաեւ, որ Սամվել Մարտիրոսյանին տեղեկացրել է ռուսական «Ալֆա» ջոկատի պահպանության օրը ղեկավարած գեներալ Ավաշովի հետ իր խոսակցության մասին: Ըստ այդմ գեներալը Յունոեւին հայտնել է, որ «Ալֆա» ջոկատին հրավիրել էր Ռոբերտ Քոչարյանը՝ պահբեկիչներին վերացնելու համար: Ընդ որում, վերացումը խոչընդոտվել է նախկին պաշտպանության նախարար Վաղարշակ Հարությունյանի կողմից: Ինչպե՞ս, չասվեց:

Ինչ վերաբերում է Լյովա Եղիազարյանի՝ Նաիրի Հունանյանի պաշտպանին նույնաբովանդակ առաջարկություն անելու հայտարարությանը, ապա Եղիազարյանը նույնպես ժխտեց՝ նշելով, որ այս ամենը պատվեր է եւ հիշեցնում է 37 թ.:

Ամբաստանյալ Նաիրի Հունանյանն էլ իր հերթին հայտնեց, որ ծանոթ չէ «Հայոց աշխարհի» հրապարակմանը: Պաշտպանն էլ ավելացրեց, որ հարցազրույց տալուց առաջ չի խորհրդակցել Հունանյանի հետ:

Ինչեւէ, շարունակելով աշխատանքները, դատարանն ավարտեց ԱԺ նիստերի դահլիճում գաղտնալսումների հրապարակումը, անցավ մեկուսարանի խցերում կատարվածներին: Բայց այդ ժամանակ մեղադրող Գագիկ Ավետիսյանը հայտարարեց, որ, ըստ մեղադրող կողմի, այդ նյութերը գործի համար ապացուցողական նշանակություն չունեն, եւ միջնորդեց դրանք վերադարձնել անջատված մասով նախաքննություն իրականացնող մարմնին: Միջնորդությունը բավարարվեց, թեեւ, օրինակ, Յունոեւի կարծիքով, անջատված մասը վերածվել է կարեւոր նշանակություն ունեցող ապացույցները թաքցնելու տեղի:

Ա. Հ.

Հ.Գ. Տուժող Սմբատ Այվազյանը դատարանում ուներ 2 ներկայացուցիչ: Արդեն դրանք 3-ն են: Երրորդը պաշտպանության նախկին նախարար Վաղարշակ Հարությունյանի եղբայր Արթուր Հարությունյանն է:

Բագեյանի գնահատմամբ՝ իշխանական նախաճգնաժամային վիճակն ակնհայտ է

Երեկ Մամուլի ազգային ակումբում լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ Ալբերտ Բագեյանը հայտարարեց, որ հոկտեմբերի 17-ին, ժամը 17-ին «Արդարություն» դաշինքը ժողովրդին հրավիրում է խոստացված հանրահավաքին: Պատճառն այն է, որ ՍԴ-ն չի պատրաստվում ՀՀ նախագահի վստահության հանրաքվե կազմակերպել: ՍԴ նախագահի պարզաբանումը, թե այժմ չկան նախկինի պես հասարակական սուր դիմակայություն եւ հանրաքվեի անհրաժեշտություն, ըստ պարոն Բագեյանի, անհարիր է: Նա համոզված է, որ չնայած արտաքնապես հասարակական դիմակայություն չկա, դա չի նշանակում, թե Ռոբերտ Քոչարյանն օրինական ընտրություններով ընտրված լեգիտիմ նախագահ է, որ դաշինքը հաշտվել է ընտրությունների արդյունքում ձեւավորված իշխանությունների հետ:

Ասուլիսի հյուրը խոսեց նաեւ կոալիցիոն կուսակցությունների հարաբերությունների մասին: Ըստ իր դիտարկման՝ խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքում կոալիցիոն ուժերի սուր մրցակցությունն ու փոխադարձ քննադատությունն այսօր շարունակվում են: «Մեր գնահատմամբ այսօր նրանց միջնորդը ՀՀ նախագահն է: Կուլիսային խոսակցություններում ամեն մեկը դժգոհում է մյուսներից, եւ բոլորը միասին՝ Ռոբերտ Քոչարյանից»: Նրա գնահատմամբ այսօր իշխանական եթե ոչ ճգնաժամային, ապա գոնե նախաճգնաժամային վիճակն ակնհայտ է:

Ինչ վերաբերում է կոալիցիայի եւ «Արդարություն» դաշինքի համագործակցությանը, ապա Բագեյանը նշեց, որ խորհրդարանում մեկամսյա գործունեության ընթացքում երեք հարց է եղել, որոնց «Արդարություն» դաշինքը կողմ է քվեարկել: Դրանք են՝ ԱԺ-ում ավանդների վերադարձման խնդրով զբաղվող հանձնաժողովի ձեւավորումը, ԵԽ-ին Հայաստանի ինտեգրմանը նպաստող հանձնաժողովի ձեւավորումը եւ այլընտրանքային զինծառայության օրենքի ընդունումը: Մյուս բոլոր օրինագծերի վերաբերյալ ընդդիմությունը կոալիցիայի հետ համաձայն չի եղել:

«Մենք փորձելու ենք խնդիրներն առաջ տանել, հաջողության կհասնենք թե ոչ, ցույց կտա ժամանակը», ասաց Ալբերտ Բագեյանը:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Հայ ազգայնական ճակատի հայտարարությունը

Հայ ազգայնական ճակատը, ի գիտություն հայ հասարակության եւ ԶԼՄ-ների, հայտարարում է, որ հոկտեմբերի 3-ի բողոքի ցույցը, որը պետք է տեղի ունենար ՀՀ կրթության նախարարության շենքի առջեւ, տեղի չունեցավ ոչ մեր կամքով, այլ Երեւանի քաղաքապետարանի. Վերջինս արգելեց բողոքի ցույցը: Մեր կարծիքով պատճառը մեկն է՝ իշխանությունները այնպիսի օրենքներ են կյանքի կոչել, որոնք ներդաշնակ չեն ՀՀ սահմանադրությանը, եւ սա է բուն պատճառը, որ խոսքի ազատությունն այսօր միայն հայտարարվում, բայց չի կիրառվում:

ՀԱՃ-ը վճռական է տրամադրված եւ մինչեւ վերջ հետամուտ է լինելու, որ ազգայնականացման քաղաքականությունը ոչ միայն թակի հայոց դպրոցների դռները, այլեւ ներս մտնի:

ՀԱՃ-ի խորհուրդ

Կապուղիների մրցույթ

Հոկտեմբերի 13-ին պարզ կդառնա՝ Ա1+ եւ «Նոյյան տապան» հեռուստաընկերությունները կստանա՞ն կապուղի եւ հեռարձակվելու հնարավորություն, թե՞ երրորդ մետրային եւ 63-րդ դեցիմետրային կապուղիներով հեռուստահաղորդումներ կշարունակեն հեռարձակել «Ար»-ը եւ «Սինեմաքսը» («Արմենիկը»): Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովի որոշումը հայտնի կդառնա եկող երկուշաբթի, իսկ այսօր ՀՌԱՀ-ը լսեց ընկերությունների մրցութային առաջարկները:

2005 թվականից «Ար»-ը նախատեսում է շուրջօրյա եթեր՝ 75 տոկոս սեփական արտադրության հաղորդումներով: Ունի պայմանավորվածություն «Հայֆիլմ» կինոստուդիայի հետ՝ լիցենզավորված ֆիլմեր ցուցադրելու համար: «Ար»-ը ձեռք է բերել 3 հազար քառակուսի մետր տարածք, որը ծառայելու է տաղավարների վերաձեւավորմանը:

«Մելտեքս» ընկերությունն այս անգամ էլ առաջարկում է 24-ժամյա հեռարձակում, 80 տոկոս հայրենական արտադրության հաղորդումներ: Սեփական արտադրության հաղորդումների ծավալը կկազմի 85, իսկ լրատվությունը 30 տոկոս:

«Նոյյան տապան» եւ «Մելտեքս» ընկերությունները փաստորեն հավակնում են հեռարձակվել 63-րդ դեցիմետրային կապուղով, որով այժմ հեռարձակվում է «Արմենիկը»: Դժվար է պատկերացնել, որ «Արմենիկին» մոտ ապագայում (հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովի որոշումից հետո) եթերում փոխարինեն «Նոյյան տապանը» կամ «Ա1+-ը», հավանաբար «Արմենիկի» մրցութային առաջարկը եւս տպավորիչ է: Բացի այդ, չմոռանանք, թե ում է այժմ պատկանում այս կապուղին:

Երրորդ մետրային կապուղու դեպքում էլ դժվար է ենթադրել, որ «Ար»-ին կփոխարինի «Ա1+-ը»: Այստեղ գործ ունենք նույնպես կայացած հեռուստաընկերության հետ: Չնայած «Ա1+-ը» եւս կայացած էր, սակայն նրան եթերից զրկելը հնարավոր դարձավ: Գուցե Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովը որոշի նեղացնել Հրանտ Վարդանյանին կամ Բագրատ Սարգսյանին: Սպասենք մինչեւ երկուշաբթի:

Մ. Հ.

ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ

Դիվանագետների կանանց ընկերակցությունը բարեգործության առաջին շարքերում

Ինչպես միշտ, այս անգամ էլ Հայաստանի դիվանագետների կանանց ընկերակցությունը որն ընդգրկում է նաեւ օտար դիվանագետների ժրաջան տիկնանց, օգնության հասավ մեր նորանկախ երկրի մանուկներին ու երեխաներին: Սեպտեմբերի 20-ին, շաբաթ օրը, «Արմենիա» հյուրանոցի «Տիգրան Մեծ» ընդունելությունների դահլիճը վերածվել էր բարեգործական ցուցահանդես-վաճառքի, որտեղ գլխավոր «վաճառողներն» էին դեսպանները, դիվանագետներն ու

նրանց տիկնայք: Հովանավորությամբ Հայաստանի առաջին տիկին Բելլա Քոչարյանի, կազմակերպությամբ «ամենահաս դինամո» Նանի Օսկանյանի, այս արտակարգ միջոցառման նպատակն էր հավաքված բարեգործական գումարից կառուցել մանկական անվճար խաղավայր, ինչպիսին արդեն գործում է Օղակաձեւ զբոսայգում:

Միջոցառումը իր ներկայությամբ պատվեց Բելլա Քոչարյանը՝ այցելելով բոլոր վաճառասեղանները, գնումներ կատարելով ու շնորհակալություն հայտնելով օտար եւ հայրենի դիվանագետ-դիվանագիտուհիներին՝ իրենց ազնիվ մասնակցության համար: Դահլիճում եղան նաեւ ՀՀ արտաքին գործերի նախարար Վարդան Օսկանյանը եւ քաղաքական հանրաճանաչ այլ դեմքեր, անձնավորություններ: Հանդիսության վերջում տեղի ունեցավ վիճակախաղ, մասնակիցներին պարգեւելով «Մուլտի գրուպ»-ի եւ British Airways-ի եւ դեսպանատների կողմից տրամադրված թանկարժեք մրցանակներ: British Airways-ը տրամադրել էր Երեւան-Լոնդոն-Երեւան անվճար տոմս, որը բաժին ընկավ ամենաբախտավորին՝ բելգիահայ Ջանիկ Օսկանյանին, որը վերադարձրեց մրցանակը, եւ այն կրկին վերախաղարկվեց՝ ուրախացնելով հյուրերին ու մասնակիցներին, նոր նվիրատվություններ ապահովելով հօգուտ երեխաների խաղահրապարակի: Տեղի ունեցավ նաեւ գեղարվեստական հայտագիր, որտեղ ելույթ ունեցան ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ օտար դիվանագետների զավակները: Այս շնորհակալ աշխատանքը պսակվեց մեծ հաջողությամբ:

ԹՂԹԱԿԻՑ

Առողջ լրատվության համար

ԶԼՄ առողջացման (թեեւ ոչ մի լրատվամիջոց իրեն հիվանդ չի համարում) չափազանց ինքնատիպ ծրագիր են առաջարկում մեր առողջապահները: Մեդինֆորմ լրատվական գործակալությունը բժշկական լուսավորչական տեղեկատվական գործակալության հետ ձեռնարկել է «Առողջ լրագրող, առողջ ռեպորտաժ» ակցիան: Տասը լրատվամիջոցների մասնակցությամբ այն երեկ մեկնարկեց «Շենգավիթ» բժշկական կենտրոնում (նախկին թիվ 3 ծննդատուն): Գործակալությունների տրամաբանությունն իրատեսության հետ նաեւ փիլիսոփայական երանգներ է պարունակում՝ ֆիզիկապես ու հոգեպես տկար լրագրողը չի կարող առողջ լրատվություն մատուցել հասարակությանը: Իսկ թունավոր կամ դառնահամ ինֆորմացիոն սնունդը կարող է ջղաձգության հասցնել մարդկանց, ուրեմն կանխարգելիչ հետազոտությունները կարելի է սկսել լրագրողներից: Որոշակի պարբերականությամբ (1 կամ 2 ամիսը մեկ) իրականացվող ակցիաների նպատակը լինելու է բորբոքումների, անպտղության, չարորակ գոյացությունների, կանացի հիվանդությունների կանխարգելումը եւ բուժումը: Իբրեւ մեծահոգության ու բարի կամեցողության արտահայտություն, լրագրողների համար բավական թանկարժեք այդ հետազոտություններն անվճար են անցկացվելու: Ծրագրի հեղինակները համագործակցության են հրավիրում այն լրագրողներին, ովքեր նախընտրում են առողջապահական խնդիրների լուսաբանումը: Մեդինֆորմը բժշկական լուսավորչական տեղեկատվական գործակալության հետ մտադիր է մի կարեւոր առաքելություն էլ իրականացնել՝ առողջապահական ոլորտի վերաբերյալ լրագրողների մասնագիտական մակարդակի բարձրացումը:

Երեկ ԶԼՄ ներկայացուցիչներին ոչ միայն բախտ վիճակվեց անվճար հետազոտվել, այլեւ մանրամասն զրուցել բժիշկների հետ, ծանոթանալ տվյալ ախտի տարածվածության ու պատճառների հետ կապված իրավիճակին ներկա պահին: Երեկվա ակցիայի մասնակիցները գինեկոլոգ-մանկաբարձներն էին: Բժշկուհի Ռուսուդան Վարդանյանը կրկին հիշեցրեց մասնագետների բազմիցս զգուշացրածը՝ վերջին տարիներին Հայաստանում նկատելի աշխուժացել են արգանդի պարանոցի բարորակ ու չարորակ նորագոյացությունները: Տարեկան 250-300 վիրահատությունների 1/3-ը վերաբերում է այս ախտերին կամ նախաքաղցկեղային վիճակին:

Զարգացած երկրներում, ուր կայացած է ապահովագրական բժշկությունը, 6 ամիսը կամ տարին մեկ կանխարգելիչ հետազոտությունները պարտադիր են բոլորի համար: Մեզանում ապահովագրական բժշկություն հիմնելու փորձերը մի քանի տարի առաջ հաջողության չհասան: Այնուամենայնիվ, արդյունավետ առողջապահության ապագան ապահովագրությունն է: Հենց այս խնդրի լուծմանն է կրկին փորձում հավակնել «Շենգավիթ» բժշկական կենտրոնը, որը նաեւ ակցիայի իրականացման բազային կլինիկան է: Առողջապահության ռազմավարական հետազոտությունների եւ տեխնոլոգիաների ներդրման անկախ կենտրոնի նախագահ Տիգրան Ներսիսյանը պատմեց, որ իրենք մտադիր են մեր իրականություն ներմուծել մի նորույթ եւս՝ անձնական բժշկի գաղափարը: Սա նույնը չի լինելու, ինչ ընտանեկան բժիշկը, որը փաստորեն ծառայություն է ներկայացնում:

Իսկ անձնական բժիշկներին սպառողին են ներկայացնելու բժշկական ծառայությունները, ինչպես «Շենգավիթ» բժշկական կենտրոնը: Անձնական բժշկի ինստիտուտը, իհարկե, անվճար չի լինելու, բայց նրա մուտքը մեր կյանք, հեղինակները մտադիր են զուգակցել ապահովագրական բժշկության ներդրման ու հաստատման հետ:

Ի դեպ, երեկ «Շենգավիթ» հիվանդանոցի հիմնադրման 65-ամյակն էր, եւ դա մեծ հանդիսությամբ նշվեց, մանավանդ որ համընկավ նոր բաժինների բացմանը: Արարողությանը ներկա էր պրոֆեսոր Պետրոս Կոջյանը, ում նախաձեռնությամբ հիվանդանոցը բարեկարգվել է Կալիֆոռնիայի «Ամերիկահայ բժիշկների միության» հետ: Եվ շնորհիվ այդ համագործակցության, «Շենգավիթը» լիուլի համալրվել է արդիական թանկարժեք սարքավորումներով:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Հեյդար Ալիեւի առողջական վիճակի մասին Ալիեւների հայրենիքում գիտեն այնքան, որքան, ասենք, Մոզամբիկում: Քլիվլենդի կլինիկան հայր Ալիեւի առողջական վիճակի մասին որեւէ տեղեկություն տրամադրել չի ուզում: Այնտիպի տպավորություն է, կարծես այդ հարցը անմիջականորեն առնչվում է ոչ այնքան Ադրբեջանի, որքան հենց ԱՄՆ-ի հետաքրքրություններին: Ադրբեջանում անգամ կարծում են, թե երկիրն ըստ էության գտնվում է ԱՄՆ-ի լիակատար վերահսկողության տակ, եւ իշխանությունը ոչ թե Ալիեւների, այլ հենց Սպիտակ տան

Ադրբեջանի, ինչու չէ՝ նաեւ Հայաստանի համար կարեւորվեց հատկապես նրանով, որ Նյու Յորքում առանձնակի ուշադրություն էր դարձվում Իլհամ Ալիեւի ներկայությանը: Միայն այն հանգամանքը, որ Ադրբեջանի նորանշանակ վարչապետը հանդիպում ունեցավ ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի հետ, եւ քննարկվեցին հատկապես ընտրությունների հետ կապված հարցերը, ցույց է տալիս այդ երկրում նախագահական ընտրությունների եւ հատկապես փաստացի թագաժառանգության հանդեպ Վաշինգտոնի դրսեւորած ակնհայտ հետաքրքրու-

նական այցով: Դա փաստացի Իլհամին որպես Ադրբեջանի ապագա նախագահի ճանաչել էր նշանակում:

Ադրբեջանում իշխանական շրջանակները նույնիսկ սկսեցին տարածել այն մոտեցումը, թե Ռուսաստանը աստիճանաբար շրջվում է դեպի Բաքու եւ լրջագույն հետաքրքրասիրություն է ցուցաբերում տնտեսական ռազմավարական համագործակցության ծավալման հեռանկարների, այդ երկրի շուկայի, էներգետիկ պաշարների նկատմամբ: Դա եւս հիմք է տալիս կարծելու, որ Ռուսաստանը նույնպես Ադրբեջանի նախագահական ընտրություններում շահեր է հետապնդում:

ջական վիճակի հարցում առկա մութը:

Սակայն, ըստ ամենայնի, գոնե առայժմ Իլհամ Ալիեւին հաջողվում է հավասարակշռություն պահպանել ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի միջեւ՝ երկու կողմերի հետաքրքրությունները ծառայեցնել իր նպատակներին: Ուշադրություն դարձնենք, որ հայր Ալիեւը ընտրություններին այլեւս չմասնակցելու հայտարարություն է անում (եթե, իհարկե, անողն ինքն է) միայն ՄԱԿ-ի ասամբլեայից եւ Յալթայի հանդիպումներից հետո, այսինքն այն ժամանակ միայն, երբ հստակ համոզ-

տորեն առնչվում են նրա աշխարհաքաղաքական շահագրգռություններին այս տարածաշրջանում: ԱՄՆ-ը երբեւէ չի թաքցրել, որ Ադրբեջանը համարում է Իրանի դեմ հնարավոր «արշավանքի» ամենամոտ եւ ամենանպաստավոր հենակետը: Առայժմ ԱՄՆ-ն իր ադրբեջանամետ քաղաքականությունը կարողանում է բացատրել 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ից հետո հակաահաբեկչական կոալիցիայի շրջանակներում Ադրբեջանի օժանդակությամբ, որն առավել ակնհայտորեն արտահայտվեց Կոսովո, Իրաք ադրբեջանական զինված

Իլհամ Ալիեւը երկու տիրոջ ծառայելու ճանապարհին

Ոստիկանության եւ ցուցարարների բախում Բաքվում:

ծեռքերում է:

Ակնհայտ է, որ սրա իրական դրդապատճառները թաքնված են Ադրբեջանում նախագահական ընտրությունների ստվերներում: Սակայն անգամ այդ համատեքստում հարցը դիտարկելիս մի քանի մութ կետեր են մնում, որոնց քննարկումները եւ վերլուծությունները խոստանում են դեռ երկար շարունակվել:

ՄԱԿ-ի հերթական ասամբլեան

նը եւ շահագրգռությունը:

Ուշագրավ էր նաեւ Յալթայի ԱՊՀ գագաթաժողովի ընթացքում նույնտիպի վերաբերմունքը ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի կողմից, որն ուղղակի իր ուրախությունը հայտնեց վարչապետի պաշտոնում Իլհամ Ալիեւի նշանակվելու կապակցությամբ, եւ որ ամենակարեւորն է՝ հրավիրեց վերջինիս Ռուսաստան աշխատանքային կամ պաշտո-

Այս տեսակետից ուշագրավ է մի հանգամանք եւս. վերջերս Ադրբեջանում ընդդիմադիր թեկնածուների կողմնակիցների եւ իրավապահ մարմինների ընդհարումներին, ի տարբերություն ԱՄՆ-ի, ռուսական կողմը որեւէ կերպ չարձագանքեց: Ընդհանրապես, Ադրբեջանում խայտառակ կերպով ընթացող ընտրարշավի հանդեպ Մոսկվան լիակատար անտարբերություն է դրսեւորում:

Մինչդեռ ԱՄՆ-ն արձագանքում է ցանկացած նոր իրադարձության, որը որոշակիորեն զգուշացնող բնույթ է կրում: Մասնավորապես հենց նույն ընդհարման վերաբերյալ Ադրբեջանում ԱՄՆ լիազոր դեսպան Ռենո Հարնիշը հայտարարել է, թե կոպիտ խախտումների դեպքում միշտ էլ կարող են այլընտրանքային միջոցներ կիրառվել «իրավիճակը շտկելու» նպատակով: Այս հայտարարությունը ուղղակի ուղղված կարելի է համարել ադրբեջանական իշխանություններին, այլեւայլ միջոցների չդիմելու, գուցե, առկա պայմանավորվածությունները չխախտելու պահանջները հաշվի առնելու նպատակով: Չմոռանանք, որ ըստ էության ներկայումս Վաշինգտոնի ձեռքերում է Ալիեւների իշխանության ճակատագիրը, քանի որ ամեն պահի նա կարող է գրել Հեյդար Ալիեւի առող-

վածություն էր ձեռք բերել գործող վարչակարգը պաշտպանելու ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի տրամադրություններին հետ կապված: Դա թույլ կտա Նախիջեւանյան կլանին արձակել ձեռքերը ընդդիմության հետ սպասվող առճակատումներում: Սակայն ինչպիսին կլինի Վաշինգտոնի եւ Մոսկվայի քաղաքականությունը Ադրբեջանում ընտրություններից հետո, ոչ ոք ասել չի կարող:

Փաստորեն Ադրբեջանը եւ նրա ղեկավար Իլհամ Ալիեւը գտնվում են երկու քարի արանքում: Մի կողմում ԱՄՆ-ն է՝ իր երկակի ստանդարտների քաղաքականությամբ՝ մի ձեռքով «պատժել», մյուս ձեռքով «շոյել» իշխանությունների կամայականությունները Ադրբեջանում, մյուս կողմում Ռուսաստանը՝ Ադրբեջանում իր ազդեցությունը ուժեղացնելու անթաքույց մղումներով: Ռուսաստանի համար Իլհամ Ալիեւը միակ հարմար թեկնածուն է այն պարզ պատճառով, որ մյուս բոլոր թեկնածուները հայտնի են իրենց հակառուսական տրամադրություններով: Մյուս կողմից՝ Իլհամը շատ ավելի կանխատեսելի է եւ հազիվ թե շեղվի հոր արմատավորած քաղաքականությունից, որը այս պահին ՌԴ շահերին դեմ չէ:

ԱՄՆ-ի հետաքրքրությունները ավելի գլոբալ բնույթ ունեն եւ սեր-

ստորաբաժանումներ ուղարկելով:

Հաշվի առնելով ստեղծված իրապես հետաքրքրական իրավիճակը, արդեն իսկ կարելի է Իլհամ Ալիեւին հանրապետության նախագահի պաշտոնում ընտրված համարել: Ինչպես որ Ռուսաստանը եւ ԱՄՆ-ն աչք են փակում ընտրարշավի ակնհայտ խախտումների նկատմամբ, այդպես էլ աչք են փակելու քվեարկության ժամանակ: Իշխանության ըստ էության պահպանումը Ալիեւների կլանի ներքո ձեռնտու է երկու գերտերություններին էլ, եւ հավելյալ լծակներ ու երաշխիքներ է տալիս «Ենի Ադրբեջան» իշխող կուսակցությանը՝ ամեն միջոց կիրառել իշխանությունը վերանվաճելու ճանապարհին: Սակայն ըստ էության դա ընդհանուր զարգացումների միայն սկիզբը կլինի: Իլհամ Ալիեւի հետագա քայլերից է կախված լինելու իշխանության պահպանման ճակատագիրը: Քանի որ նա ստիպված կլինի հաշվի նստել եւ Ռուսաստանի, եւ ԱՄՆ-ի շահերի հետ, որոնք իրենց ծրագրերն իրագործելու համար Ադրբեջանի իշխանություններից երաշխիքներ կպահանջեն:

Կարո՞ղ է արդյոք դրանք բավարարել տակավին քիչ քաղաքական փորձառություն ունեցող Իլհամ Ալիեւը: Հազիվ թե...

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Ուղղափառ արմատականությո՞ւն, թե՞ խաչակրաց արշավանք

Ինչո՞ւ են վրացիները դարձել մոլի հավատացյալներ

Կիրակի օրը ուսուցչի օրվան նվիրված իր ելույթում էդ. Շեւարդնաձեն ասաց. «Ինչո՞ւ ենք մենք կառուցում Սուրբ Երրորդության տաճարը: Մենք ներկա սերունդը, պարտավոր ենք տաճար կառուցել ու դրանով իսկ նշել, որ բոլորս՝ Վրաստանի քաղաքացիները, շրջվել ենք առ Աստված: Որքա՞ն մեղքեր ենք գործել նախկինում: Այդ պատճառով էլ կառուցում ենք հսկայական եւ հրաշք վանք աղոթելով Աստծուն, որ նա մեզ ների, ների Վրաստանին»:

Թբիլիսի այցելողների ուշադրությունը գրավում է Խոջիվանքում (այսօր կոչվում է Էլիա) կառուցվող հսկա եկեղեցական համալիրը, ինչը տեսանելի է քաղաքի բոլոր անկյուններից: Վրացիները, տեսնելով այդ եւ քաղաքի յուրաքանչյուր ուղղափառ վրացական եկեղեցի, կանգնում են եւ երբեք անգամ խաչակնքում: Օրինակ, երթուղային տաքսու վարորդները մեկ օրվա ընթացքում խաչակնքում են մինչեւ հարյուր եւ ավելի անգամ:

Մոլի հավատացյալ է հատկապես նոր սերունդը: Ըստ վիճակագրության, եթե 1978 թ. Թբիլիսիի համալսարանի ուսանողների միայն 1 տոկոսն էր իրեն համարում հավատացյալ, ապա 2000 թ.՝ 89 տոկոսը:

Վրաստանում վերջին 15 տարիներին կրոնը՝ վրաց ուղղափառությունը, որը քրիստոնեական մյուս ուղղություններ համեմատ խիստ պահպանողական է, մտել է կենցաղ, աշխարհիկ ամեն մի արարողության բաղկացուցիչ են վրացի քահանայի ներկայությունը, օրհնությունը: Վրաստանում հասարակությունը վրաց ուղղափառությունը համարում է ազգային գաղափարախոսություն, ահա այդ պատճառով էլ մյուս կրոնները, քրիստոնեական մյուս ուղղություններն ընկալվում են որպես վտանգ վրաց պետականությանը:

Սեպտեմբերի կեսերին Անդրկովկաս այցելության շրջանակներում Վատիկանի արտգործնախարար, արք. Ժան Լուի Թորանը Թբիլիսիում պետք է ստորագրեր մի պայմանագիր, որով կանոնակարգվում էր Վրաստանում կաթոլիկ եկեղեցու իրավական կարգավիճակը: Այդ պայմանագրի պատրաստումն սկսվել էր դեռ 1999 թ.՝ Հռոմի պապ Հովհաննես Պողոս Բ-ի Թբիլիսի այցելությունից հետո:

Արք. Ժան Լուի Թորանի այցի նախօրեին վրաց կաթողիկոս Իլիա Բ-ն իր նստավայրում կազմակերպեց ասուլիս եւ հայտարարեց, որ Վատիկանի հետ նման պայմանագրի ստորագրման դեպքում կստեղծվի նախադեպ մյուս կրոնական հավատքների համար, եւ Վրաստանը կկանգնի լուրջ խնդիրների առաջ:

Վատիկանի արտգործնախարարին Թբիլիսիի օդանավակայանում դիմավորեցին մոլի հավատացյալ վրացի մի քանի հարյուր ուսանողներ: Ապա բողոքի ցույցերը շարունակվեցին Վրաստանի նախագահի նստավայրի, Թբիլիսիում Վատիկանի դեսպանության դիմաց, մի քանի ժամով փակվեց Ռուսթավելու պողոտան: Յալթայում գտնվող էդ. Շեւարդնաձեի հրահանգով Թբիլիսի-Վատիկան փաստաթուղթը չստորագրեցին, ինչի համար հաջորդ օրը հայրենիք վերադարձած Վրաստանի նախագահն ափսոսանք հայտնեց:

Փաստորեն, սա առաջին դեպքը եղավ, երբ Վրաց ուղղափառ եկեղեցին ի զորու եղավ միջամտել աշխարհիկ կյանքին, եւ նրա ակնհայտ ճնշման տակ Վրաստանի իշխանությունները հետաձգեցին Վատիկանի հետ նախատեսված միջպետական պայմանագրի ստորագրումը:

«Վատիկանի պատվիրակությունը խորապես վիրավորված է Վրաց ուղղափառ եկեղեցու վերաբերմունքից»՝ դադարեցնելով այցը Վրաստան, հայտարարեց Վատիկանի արտգործնախարարը եւ ուղեւորվեց Հայաստան, որտեղ, ըստ վրացական ԶԼՄ-ների, Ժան Լուի Թորանն արժանացավ ջերմ ընդունելության:

Ուսանողության հակակաթոլիկ ցույցերը ղեկավարում էր Վրաց ուղղափառ եկեղեցու ազդեցիկ հոգեւորականներից Զենոն եպիսկոպոսը, ով սպառնում էր Վրաստանից հեռացնել կաթոլիկ եկեղեցին:

Վրաստանում կաթոլիկների թիվը մոտ 50 հազար է, որոնց մի մասը հայեր են՝ Սամցխե-Ջավախք երկրամասում: Թբիլիսիում գործում է երկու կաթոլիկ եկեղեցի՝ Քուռ գետի աջ եւ ձախ ափերին: Այժմ Լեսելիձե փողոցում (նախկինում կոչվում էր Միջի փողոց կամ Արմյանսկի բազար) գտնվող կաթոլիկ եկեղեցու մասին դեռեւս 1887 թ. «Մշակ» թերթի թիվ 72 համարում գրված է. «Յայտնի է, որ Թիֆլիսի երկու կաթոլիկ եկեղեցիներում ամբողջ ժամասացութիւնը լինում է կամ լատիներէն, կամ լեհերէն, կամ վրացերէն լեզուով, իսկ հայերէն լեզուով ժամասացութիւն ամենեւին չը կայ, չը նայելով, որ սկզբից մեր քաղաքի այն եկեղեցին, որ շինուած է Միջի փողոցում, բուն հայ կաթոլիկ եկեղեցի է եղել եւ նոյն իսկ առաջ Գրիգոր Լուսաւորչի պատկեր էլ կար եկեղեցում, որը այժմ ոչնչացրած է»:

Նույն տարվա՝ 1887 թ. «Մշակի» թիվ 148 համարի 3-րդ էջում գրված է. «Ուրբաթ օր, դեկտեմբերի 25-ին, Թիֆլիսի Միջի փողոցում գտնվող հայ կաթոլիկների Ս. Աստուածածին եկեղեցում հրդեհ պատահեց»:

Քութայիսի քաղաքի կաթոլիկների առաջնորդ Գաբրիել Բրագանտինին «Avil.ge» էլ. թերթում ասում է. «1989 թ. ուղղափառները գրավեցին Քութայիսի մեր եկեղեցին, Գորի քաղաքի կաթոլիկ եկեղեցին գրավեցին եւ վերափոխեցին ուղղափառի, Ախալցխայում չեն թույլատրում, որ եկեղեցի կառուցենք, գոնե չեն թողնում, որ վերանորոգենք կաթոլիկ հին եկեղեցին»:

«Քութայիսի, Գորիի, Բաթումի, Ուդեի, Իվլիսայի կաթոլիկ եկեղեցիները մեր ձեռքից խլել են եւ 1988-90 թթ. տվել Վրաց ուղղափառ եկեղեցուն», «Ազգի» հետ զրույցում ասաց կաթոլիկների մի առաջնորդ՝ չցանկանալով նշել անունը:

Վատիկանի արտգործնախարարի այցի ընթացքում եւ հետագա օրերին եղան վրաց կրոնական եւ քաղաքական գործիչներ, ովքեր դատապարտեցին Վրաց ուղղափառ եկեղեցու միջամտությունը երկրի աշխարհիկ կյանքին:

«Վրաց պատրիարքությանը պատել են ֆանատիզմն ու միջնադարյան սեւ գաղափարախոսությունը: Ես վախենում եմ, քանի որ Վրաստանին սպառնում է ուղղափառ արմատականությունը», հայտարարեց Բասիլ Կոբախիձեն:

Վրաստանում հայտնի քաղաքագետ, նախկին պատգամավոր Իվլիան Խաինդրավան «Կավկազսկի ակցենտ» թերթում ընդարձակ հրապարակմամբ դատապարտեց եկեղեցուն՝ մասնավորապես նշելով. «Վրաստանը չի կարող լինել (ուղղափառ) արմատական, հակառակ դեպքում՝ չի լինի Վրաստան»: Խաինդրավան գրում է, որ «բարեբախտաբար ականատես չի եղել հասարակաց տան օծման արարողությանը»:

Վրաց ուղղափառ եկեղեցու միջամտությունը քննադատեց նաեւ հայտնի քաղաքագետ Գիա Նոդիան, իսկ «Կավկազսկի ակցենտ» թերթը հիշեցրեց, որ 2001 թ. ամռանը Սամցխե-Ջավախքում նախագահ Շեւարդնաձեի նախկին լիազոր (նահանգապետ) Գիգլա Բարամիձեն եկեղեցուց ստացավ պատվոգիր՝ «այդ տարածաշրջանում Վրաց ուղղափառ եկեղեցու դիրքերն ամրապնդելու գործի համար»:

Ընդհանուր առմամբ, վրաց քաղաքական էլիտան եւ հասարակությունը ողջունեցին «Վատիկանի խաչակրաց արշավանքի» դեմ ձեռնարկված քայլերը: Թբիլիսիում, Վրաստանի քաղաքներում, գյուղերում շարունակվում է նոր եկեղեցիների շինարարությունը, իսկ նոր քայլել սովորած երեխան, հանդիպելով եկեղեցու, խաչակնքում է:

Ժամանակը ցույց կտա, թե արդյոք Վրաստանին սպառնո՞ւմ է ուղղափառ արմատականությունը: Այսօր կարող ենք արձանագրել, որ մի ժամանակ կրոնական եւ ազգային հանդուրժողականությամբ հայտնի Թբիլիսին այլեւս հանդուրժող չէ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Թբիլիսի

Հ. Գ. Վրաստանի խորհրդարանի պատգամավոր Գերման Պացացիան վրացական «Ախալի թաոբա» թերթում պնդում է. «Կույս Մարիամը եղել է վրացուհի: Հրեաները թաքցնում են Հիսուս Քրիստոսի վրացական ծագումը: Հիսուսը եղել է վրացի՝ Աստծո եւ կույս Մարիամի որդին: Նրա աշխարհ գալու երեւույթը այնպես են կոդավորել, որ չբացահայտվի նրա վրացական ծագումը»: Գ. Պացացիան հերքել է Աստվածամոր՝ հրեական Դավիթ թագավորի ցեղից ծագումը, ապա խաչակնքել եւ երդվել երեխաների արեւով, որ Քրիստոսը հրեա չէ:

Միջազգային

Համաշխարհային հայկական կազմակերպությունն արդեն իրողություն է: Հոկտեմբերի 8-ին Երեւանում այդ մասին հայտարարեց կազմակերպության հիմնադիր համագումարի նախաձեռնող եւ Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանը: **«Ազգը»** վերջին համարներում լայնորեն լուսաբանում է ինչպես նորաստեղծ կազմակերպության համագումարի աշխատանքները, այնպես էլ նրա հիմնադիր նախագահ Արա Աբրահամյանի գործունեությունը: Ուստի մնում է փաստել, որ վերոհիշյալ իրողությունը նաեւ նշանակալից երեւույթ է հայկական իրականության մեջ:

Համաշխարհային հայկական կազմակերպության հիմնադրմանը հետեւեցին թուրքական արձագանքները

Այս հանգամանքն ինքնին ենթադրում է միջազգային արձագանքներ, որոնց մեջ թերեւս առանձնանում է թուրքականը: Հոկտեմբերի 8-ին «Հյուրիեթը» Մոսկվայում իր սեփական թղթակից Ներդուն Հաջըօղլուի թղթակցությամբ, որը կրում է «Ծանր արտահայտություններ Թուրքիայի հասցեին» խորագիրը, շտապեց արձագանքել Համաշխարհային հայկական կազմակերպության հիմնադրմանը: Թղթակցությունը նույն օրվա համարում թարգմանաբար հայ ընթերցողի ուշադրությանն է ներկայացրել պոլսահայ «Մարմարա» թերթը:

«Հյուրիեթի» արձագանքում ուշադրություն է հրավիրվում կազմակերպության հիմնադիր համագումարի Մոսկվայում հրավիրման, նրա աշխատանքներին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի մասնակցության, ամերիկահայ մտավորական Երվանդ Ազատյանի ելույթի, ինչպես նաեւ Պետդումայի փոխնախագահ Վլադիմիր Ժիրինովսկու այսպես կոչված հակաթուրքական արտահայտությունների վրա:

«Հյուրիեթի» թղթակիցն, ընդգծելու համար հայերի միավորման աշխատանքների Մոսկվայում սկզբնավորումը մատնացույց է անում Համաշխարհային հայկական կազմակերպության հիմնադիր համագումարը Միությունների տան սյունազարդ դահլիճում հրավիրելու փաստը, ապա անդրադառնում է Երվանդ Ազատյանի ելույթին` նրա ելույթից մեջբերելով հետեւյալ տողերը. «Միասնաբար աշխատել եւ կարեւոր հաղթանակ ենք տարել Լեռնային Ղարաբաղում: Այս նոր կազմակերպության շնորհիվ էլ ավելի զորացնելու ենք մեր միասնականությունը»:

Քանի որ զորացումը ենթադրում է Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչմանն ուղղված գործունեության ակտիվացում, ուստի թղթակիցը պրն Ազատյանի ելույթից հետո անմիջապես անդրադառնում է Արա Աբրահամյանի ելույթին: Նա նշում է, որ պրն Աբրահամյանը եւս կենտրոնացավ Ցեղասպանության հարցի վրա եւ հայտարարեց. «Ցեղասպանության ճանաչումը մեր ազգային հարցն է, եւ մենք մեր գործունեությունն այդ ուղղությամբ շարունակելու ենք»:

Դրա հետ կապված թղթակիցը հարկ է համարում նշել, որ հայ-թուրքական հարաբերությունները քննարկման նյութ են դառնալու կազմակերպության հանձնաժողովներում, եւ դրա շրջանակներում հիմնադրվելու է նաեւ «հայկական հարցի» ուսումնասիրման հատուկ կենտրոն:

Թղթակիցն առանձնակի ուշադրություն է դարձնում Ժիրինովսկու ելույթին, դա պայմանավորում է դահլիճից Պուտինի հեռանալով, եւ դրա առնչությամբ նշում է, որ Պուտինի հեռանալուց հետո Թուրքիան դարձավ համագումարի թիրախը: Ակամա հարց է ծագում` ինչո՞ւ: Որովհետեւ Ժիրինովսկին ելույթում ասել է. «Հայկական դրոշը 15 տարի հետո կծածանվի Արարատ լեռան վրա: Պետք է մերկացնել թուրքերին եւ հետամուտ լինել Ցեղասպանության հարցին` ստիպելու համար Թուրքիային փոխհատուցում վճարել»:

Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչմանը Թուրքիայի հիվանդագին մոտեցումն ակնհայտ է, փոխհատուցման հանգամանքին` առավել եւս: Ինչպես երեւում է, Թուրքիան հիվանդագին մոտեցում է ցուցաբերում նաեւ Ժիրինովսկու ելույթին: Այլապես Ռուսաստանում Թուրքիայի դեսպան Թուրքուլուշ Թաշքենթը չէր հայտարարի. «Դեսպանատունը մոտիկից հետեւում է համագումարի աշխատանքներին: Մենք համագումարից իրազեկ ենք: Մեզ համար մեծ կարեւորություն են ներկայացնում ռուս բարձրաստիճան պետական գործիչների հայտարարությունները: Մանրամասն կուսումնասիրենք Թուրքիայի հասցեին արված հայտարարությունները, ապա նոր հանդես կգանք պաշտոնական հաղորդագրությամբ»: Մնում է սպասել այդ հաղորդագրությանը:

Հ. Չ.

«Ալ Ղաիդայի» ֆրանսիական պահեստազորը

Ֆրանսիայի հանրության համար ապշեցուցիչ անակնկալ դարձավ «Ֆիգարո» թերթի այն հրապարակումը, ըստ որի վերջին տարիներին կամովին իսլամ են ընդունել մոտ 50 հազար ֆրանսիացիներ: Նրանց մեծ մասը կարող է հավաքագրվել արմատական իսլամական կազմակերպությունների կողմից, պնդում են հիշյալ թիվը բացահայտած Ֆրանսիայի հակահետախուզության աշխատակիցները:

Փարիզի շրջակա փոքր քաղաքներ այցելողներին հաճախ թվում է, թե իրենք հայտնվել են արաբական կամ աֆրիկյան երկրում: Այստեղ մզկիթներն իրենց թվով այլեւս չեն զիջում եկեղեցիներին, արձանագրում է թերթը:

Ֆրանսիայի կենտրոնը կազմող Փարիզի շրջանի դեպարտամենտները դարձել են երկրում մահմեդական համայնքների մեծ մասի կուտակման վայրեր: Մահմեդականների այդ սփյուռքը չի տարալուծվում Ֆրանսիայի հին եւ հարուստ մշակույթի մեջ: Ավելին, երկրի հատուկ ծառայությունների դիտարկումները վկայում են, որ մահմեդական համայնքները բազմանում են եւ նույնիսկ կլանում եվրոպական, քրիստոնեական միջավայրում ծնված ու մեծացած ֆրանսիացիներից շատերին:

Իսլամի տարածման կենտրոններից մեկը Փարիզից հարավ ընկած Էսոն դեպարտամենտն է: Միայն այստեղ իսլամ են ընդունել մոտ 2000 բնիկ ֆրանսիացիներ: Իվրի-Կուրկուրոն փոքր քաղաքի մզկիթում ամեն շաբաթ դավանափոխության 2-3 դեպք է գրանցվում: Դեռ վերջերս Էսոնում գործում էին «Բեն Բելիշ» եւ «Բեգալ» իսլամիստական ահաբեկչական խմբերը: Վերջինիս ակտիվիստները մտադրվել էին պայթեցնել Փարիզի ամերիկյան դեսպանատունը: Երկու խմբերն էլ այժմ չեզոքացված են Ֆրանսիայի ոստիկանության ջանքերով:

Փարիզից ընդամենը մի քանի կիլոմետր հեռու` առավելապես մաղրիբցիներով բնակեցված Ֆլյուրի Մերոժիսում է գտնվում Եվրոպայի ամենամեծ բանտը: Դրա 5000 կալանավորներից առնվազն հազարը կազմում են մահմեդականները: Վերջիններիս մեջ կան ահաբեկչական կազմակերպությունների ակտիվիստներ: Իսլամիստական տրամադրություններն ուժեղանում են նույնիսկ այդ բանտում, որի տնօրենն ստիպված է եղել բանտարկյալների սննդաբաժնից հանել իսլամի արգելած մթերքները:

Ֆրանսիացիներն իսլամ ընդունում են տարբեր պատճառներով: Մեկն ուզում է ամուսնանալ մահմեդական կնոջ հետ, մյուսը ենթարկվում է հարեւանների, բարեկամների ճնշումներին, ոմանք էլ իսլամն ընտրում են կաթոլիկությունից կամ աթեիզմից հիասթափվելով: Ինչ-որ մեկին էլ գրավում է նոր դավանանքի հետեւորդների հոգածությունն ու խնամակալությունն իր հանդեպ:

Ամենից հաճախ այդպիսի նորընծա մոլեռանդներն են հայտնվում ծայրահեղականների շարքերում: Նրանք արժեքավոր ավար են «Ալ Ղաիդայի» եւ ահաբեկչական մյուս կազմակերպությունների առաջնորդների համար: Ֆրանսիացի հակահետախույզների կարծիքով, նորընծա մահմեդականները «չափազանց արժեքավոր են արմատականների համար, քանի որ ֆրանսիահպատակ լինելը նրանց օգնում է ազատորեն հատել սահմանները, փոխանձի դեր կատարել բնակարանի վարձակալման, զանազան միությունների ստեղծման ժամանակ, իրականացնել փոխադրումներ կամ թաքցնել փախստականներին»:

Պատահական չէ, որ այս տարվա մայիսին Կասաբլանկայում (Մարոկկո) պայթեցումների կազմակերպման համար արդեն դատված գրոհայիններից մեկը ֆրանսիացի նորընծա մահմեդական Պիեռ Ռոբերն է: Տասնյակ ուրիշ նորադարձ անձինք Աֆղանստանում մարտնչել են «Ալ Ղաիդայի» շարքերում:

Պ. Ք.

Շեւարդնաձեն եւ Քարիմովը քննարկում են թուրք-մեսխեթցիների Սամցխե-Ջավախք վերադառնալու հնարավորությունները

Պաշտոնական երկօրյա այցով Թբիլիսիում գտնվող Ուզբեկստանի նախագահ Ի. Քարիմովն իր վրացի գործընկերոջ` էդ. Շեւարդնաձեի հետ քննարկելու է թուրք-մեսխեթցիների Սամցխե-Ջավախք վերադառնալու հնարավորությունները, հաղորդում է Վրաստանի նախագահի մամլո ծառայությունը:

1989 թ. մայիսի 23-ից հունիսի 8-ը Ուզբեկստանի Ֆերգանայի հովտում տեղի ունեցած ջարդերից մոտ 75 հազար մեսխեթցի-թուրքեր արտաքսվեցին, ովքեր (կամ նրանց նախնիները) 1994 թ. արտաքսվել էին Վրաստանի Սամցխե երկրամասից:

Վրաստանի` Եվրախորհուրդ մտնելու նախապայմաններից մեկը մեսխեթցի թուրքերին` իրենց մշտական բնակավայրեր վերադարձի հնարավորություն տալն էր առաջիկա մի քանի տարիների ընթացքում: Թբիլիսիի իշխանությունները նշում են, որ Վրաստանը, ունենալով մոտ 300 հազար բռնի տեղահանվածներ Աբխազիայից եւ Հարավային Օսիայից, պատրաստ չէ ապահովելու թուրք-մեսխեթցիների վերադարձը մշտական բնակավայրեր եւ, բացի այդ, Սամցխե-Ջավախքի հայ բնակչությունն է դեմ:

Պարզապես նշենք, որ այսօր Ախալքալաքի շրջանի հայաբնակ գյուղերում, բացառությամբ Էրինջա, Դավնիա եւ Վարեւան (այս երեք գյուղերում միասին մոտ 80 տնտեսություն կա) բնակավայրերի, մյուս գյուղերում երբեք մեսխեթցի թուրք չի բնակվել, եւ պաշտոնական Թբիլիսին շարունակում է իր պարտավորությունների չկատարումը պայմանավորել ջավախահայության` իբր մեսխեթցի թուրքերի վերադարձին կտրականապես դեմ լինելու հանգամանքով:

Մոտավոր հաշվարկներով, այսօր Ուզբեկստանում շարունակում են բնակվել 30 հազար թուրք-մեսխեթցիներ:

Թեդո Ջափարիձեն կոչ է անում վերջ տալ չմտածված հայտարարություններին

Վրաստանի անվտանգության խորհրդի քարտուղար Թեդո Ջափարիձեն քաղաքական ուժերին կոչ է արել նախընտրական շրջանում զերծ մնալ չմտածված հայտարարություններից եւ չվնասել հարեւան պետությունների հետ հարաբերությունները:

Սեպտեմբերի 27-ին Բոլնիսում տեղի վարչակազմի ղեկավարը վրացի ընդդիմադիր առաջնորդներից Միխայիլ Սահակաշվիլուն դիմել էր «շեն, սոմեխո» (դու, հայի մեկը) արտահայտությամբ, ինչը նյարդային վիճակ էր ստեղծել վիրահայության շրջանում:

Հոկտեմբերի 8-ին էդ. Շեւարդնաձեի աջակցությունը վայելող «Հանուն նոր Վրաստանի» նախընտրական դաշինքի առաջնորդներից Իրինա Սարիշվիլին խորհրդարանի նախագահ եւ այս պահին ամենից մեծ ժողովրդականություն վայելող Նինո Բուրջանաձեին մեղադրեց ռուսական հատուկ ծառայությունների հետ համագործակցության մեջ:

Թեդո Ջափարիձեն երեկ հերքեց այդ մեղադրանքը, ապա քաղաքական ուժերին կոչ արեց չփչացնել հարեւան պետությունների, այդ թվում Ռուսաստանի նման «կարեւոր եւ բարդ» գործընկերոջ հետ հարաբերությունները:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թբիլիսի

Ռուսաստանցիների 1/3-ը դժգոհ է երկրի տնտեսական վիճակից

Սեպտեմբերին Հանրային կարծիքի ուսումնասիրման համառուսաստանյան կենտրոնի անցկացրած հարցման տվյալները ցույց են տալիս, որ ռուսաստանցիների 35 տոկոսը դժգոհ է երկրի ներկա տնտեսական վիճակից, իսկ 46 տոկոսն այդ վիճակը համարում է վատ: Միաժամանակ Ինտերֆաքս գործակալությունը հաղորդում է, որ 2000 անձանց շրջանում անցկացված հարցման մասնակիցների 63 տոկոսն այս կամ այն չափով գոհ է իր կյանքից: 55 տոկոսի կարծիքով, իր ընտանիքի նյութական դրությունը միջակ է: Հարցման մասնակիցների 37 տոկոսը հանդես է գալիս երկրում շուկայական բարեփոխումների շարունակման օգտին, 19 տոկոսը գտնում է, որ դրանք հարկավոր է դադարեցնել, իսկ 44 տոկոսը դժվարանում է կողմնորոշվել այս հարցում: Ռուսաստանում լավատեսների թիվը չի ավելանում. ապագային լավատեսորեն է նայում հարցման մասնակիցների 25 տոկոսը: 51 տոկոսի կարծիքով, առաջիկա մեկ տարում իր կյանքում դրական փոփոխություն տեղի չի ունենա: Այդուհանդերձ, հարցման մասնակիցների միայն 19 տոկոսն է պատրաստակամություն հայտնել սեփական պահանջներով փողոց դուրս գալ կենսամակարդակի անկման դեմ ուղղված հնարավոր զանգվածային ելույթներին մասնակցելու:

Շվարցենեգերը խոստանում է լինել «ժողովրդական նահանգապետ»

Կալիֆոռնիայի նորընտիր նահանգապետ Առնոլդ Շվարցենեգերն անցկացրել է առաջին մամլո ասուլիսը` նշելով իր գերակայությունները եւ խոստանալով դառնալ «հանուն ժողովրդի գործող նահանգապետ», որը չի արտահայտի առանձին խմբավորումների շահերը: Ֆրանսպրեսը մեջբերում է Շվարցենեգերի այն խոսքերը, թե նահանգում վերացվելու են ավտոմոբիլային չափազանց բարձր հարկերը, ինչպես նաեւ անօրինական ներգաղթյալներին վարորդական իրավունք տալու օրենքը: Նահանգապետը դաշնային իշխանությունների հետ քննարկելու է շրջակա միջավայրի եւ ներգաղթի օրենքների հարցերը: Նա խոստացել է իր կառավարման ընթացքում չբարձրացնել հարկերը: Նահանգապետի ամենադժվար գործը լինելու է Կալիֆոռնիայի բյուջեի առնվազն 20 միլիարդանոց պակասորդի վերացումը: Անցումային կառավարության կազմավորման հարցով կզբաղվի նախընտրական արշավում Շվարցենեգերի օգնականը եղած կոնգրեսական Դեւիդ Դրեյերը: Մամլո ասուլիսում Շվարցենեգերը հայտարարեց, որ իր պաշտոնավարության առաջին իսկ օրն ինքն ամենամեծ բերկրանք է զգացել, երբ վաղ առավոտյան չորս զավակներն իր սենյակը մտնելով հայտարարել են. «Պարոն նահանգապետ, Ձեր սուրճը մատուցված է»:

Աթենքի ոստիկանների ցույցը ցրվել է արտասվաբեր գազով

Հունաստանի ոստիկանության հատուկ ուժերի ստորաբաժանումն արտասվաբեր գազ է օգտագործել ոստիկանների ցույցը ցրելու նպատակով: Վերջիններս նստացույց էին սկսել ֆինանսների եւ տնտեսության նախարարության աստիճանների վրա եւ պահանջում էին աշխատավարձի բարձրացում: Գազի կիրառումից հետո 200 ցուցարարներից շատերը հայտնվել են հիվանդանոցներում: Նստացույցի մասնակիցները որեւէ մեկին չէին խանգարում եւ շենքի մուտքը չէին փակում: Սակայն հատուկ ուժերի սպաները Ֆրանսպրեսի թղթակցին հայտարարել են, թե Աթենքում պետական հիմնարկների առջեւ նման ցույցերն արգելված են: Արտասվաբեր գազի օգտագործումից հետո մոտ 50 ցուցարար ոստիկաններ կրկին հավաքվել են մոտակա հրապարակներից մեկում: Ոստիկաններից մեկը լրագրողներին ասել է, թե այդքան շատ արտասվաբեր գազ չի օգտագործվել նույնիսկ Սալոնիկում` այս տարվա հունիսին Եվրամիության գագաթաժողովի օրերին անարխիստների հետ ոստիկանության բախումների ժամանակ:

Մշակույթ

Մանքաշովների ժամանակներ

Արա Աբրահամյանը 100 հազար դոլար գումար հատկացրեց Համահայկական գրական հիմնադրամին

Սուտ է. Հայաստանն ու հայ ժողովուրդը չեն ապրել ու չեն ապրի միայն Արթիկի տուֆով կամ «Ջերմուկ» ջրով: Մենք եղել ենք, կանք ու կլինենք մեր մշակույթով, մեր գրականությամբ, թեեւ մեր մեջ արմատացել է հայ գրողի ստերեոտիպը. կիսասոված, առանց ապրուստի միջոցների, լավագույն դեպքում խոր ծերության հասակում մի ինչ ինչի տեր դարձած: Ունեցել ենք, ունենք եւ կունենանք հայ մեծահարուստներ, որոնցից լավագույնները, ինչպես հայրենասերներ, միշտ էլ սատար են եղել հայ գրականությանը: Նուպար փաշաների, Մանթաշովների, Ալեք Մանուկյանների տեսակը, պարզվում է, այսօր էլ կենսատեւում է (Ասված նրանց թիվը շատ անի եւ ունեցվածքն էլ հազարապատկի): Այդպիսին է Համաշխարհային հայկական կազմակերպության նախաձեռնող ու ղեկավար, Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանը, որը երեկ հանդիպեց հայ գրողներին: Հայաստանի գրողների միության կլոր դահլիճում հավաքվածները ջերմորեն դիմավորեցին հայ մեծահոգի գործարարին:

ՀԳՄ նախագահ Լեւոն Անանյանն Արա Աբրահամյանին գնահատեց ըստ արժանվույն նրան համարելով մի մարդ, որն իրավացիորեն հավակնում է ազգի լիդերի կոչմանը: Դրա վկայությունը եղավ քառացիորեն օրերս Մոսկվայում անցկացված Համաշխարհային հայկական կազմակերպության հիմնադիր համագումարը, որին հայ գրողներից մասնակցում էին Դավիթ Մուրադյանը եւ Ավիկ Իսահակյանը: Անշուշտ, սա անչափ կարեւոր էջ է բացելու հայոց պատմության մեջ, որովհետեւ եթե մինչեւ հիմա հայ ավանդական եւ նորերս սարքված կուսակցությունները հատվածական շահեր են հետապնդում, Համաշխարհային հայկական կազմակերպությունն աշխատելու է հայության ու Հայաստանի օգտին: Իսկ այս առումով շատ բան կա անելու, եթե առավել անկեղծ լինենք՝ հայության միասնականության ծրագրի իրականացման համար ՀՀԿ-ն սկսում է զրոյից:

Ինչպես Հայաստանի եւ Մոսկվայից ժամանած գրողների (Սեդա Վերմիշեւա, Ելենա Շիրոկովա-Տամբովցեւա, Գենադի Ցուկանով, Լեւոն Հովսեփյան եւ ուրիշներ) հետ հանդիպման ժամանակ նշեց քաղաքագետ Անդրանիկ Միհրանյանը, մենք այսօր պետք է տագնապ հնչեցնենք Հայաստան-սփյուռք հավասարակշռության խախտման համար (Հայաստանից դուրս շատ ավելի հայեր են ապրում եւ դեռեւս շարունակում են գնալ): Ուստի «հայ ժողովրդի մեծությունն ու հզորությունը պետք է տեսնել Հայաստանի եւ Հայաստանում հայերի միասնության մեջ»: ՀՀԿ հիմնադիր համագումարը, ինչպես գիտենք եւ ինչպես նշեց Ա. Միհրանյանը, մեծ հաջողություն ունեցավ: Սակայն բացակա էին շատ ու շատ ճանաչված հայեր՝ Քըրք Քըրքորյանը, Շառլ Ազնավուրը, ուրիշ շատերը: «Ուրախալի է, որ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ ներկա էր ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը, որը հազվադեպ է մասնակցում Ռուսաստանի որեւէ ազգային միավորման հավաքների, ասաց բանախոսը, սակայն պետական ու քաղաքական գործիչների կողքին պետք է լինեին մեր ամենաճանաչված հայերը»: Անդրանիկ Միհրանյանն այս պարագայում թերացումը բոլորիս մեղքը համարեց: Համաձայնվենք քաղաքագետի այս կարծիքին, սակայն նշենք, որ եթե մամուլին որեւէ մեղադրանք է ներկայացվել, ապա դա այն պատճառով է, որ Ռուսաստանում, Ռուսաստանի հայերի միությունում չկարողացան ամբողջությամբ աշխատեցնել ժուռնալիստական լավագույն ուժերին եւ Հայաստանում, եւ սփյուռքում:

Ամեն դեպքում այս բացը կարելի է շտկել, եթե ուշադրությամբ ուսումնասիրվի հայ մամուլը: Հույս ունենանք, որ այդպես էլ կլինի:

Սակայն Արա Աբրահամյանի այցը Հայաստանի գրողների միություն անչափ կարեւոր էր տնտեսական ու ֆինանսական փակուղու առջեւ կանգնած հայ գրողների համար: Արա Աբրահամյանը խոստացավ 100 հազար դոլար հատկացնել Համահայկական գրական հիմնադրամին, իսկ մեկ տարուց ավելի նրա հովանավորած «Լիտերատուրնայա Արմենիա» հանդեսը եկող տարվանից լույս կտեսնի ոչ թե տարեկան 6, այլ 12 համարով:

Հայաստանի գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանն Արա Աբրահամյանին շնորհեց «Ազգային գրական բարերար» վկայականի թիվ մեկը, ասելով. «Մարդիկ կան, ովքեր խոստանում են, հետո որեւէ բան անում են կամ չեն անում: Արա Աբրահամյանը նախ եւ առաջ գործ է անում, ապա խոսում հետագա ծրագրերի մասին»: Ավիկ Իսահակյանը շարունակելով ՀԳՄ նախագահի միտքը, ասաց, որ Արա Աբրահամյանը հովանավորել է Ավետիք Իսահակյանի ակադեմիական հրատարակության (14 հատորով) առաջին հատորի տպագրությունը, որին ի պատասխան Արա Աբրահամյանն առաջարկեց «առանց երկմտելու» աշխատել մյուս հատորների հրատարակության վրա:

Անչափ հետաքրքրական անակնկալ էր նախապատրաստված նաեւ իր մեծահոգի բարերարի համար: «Նանսենի հիմնադրամի» նախագահ Ֆելիքս Բախչինյանն Արա Աբրահամյանին պարգեւատրեց «Նանսենի հուշամեդալով»: Դա պատահական չէր: 2002-ին Մոսկվայում բացվեց հայ ժողովրդի մեծագույն բարեկամներից մեկի՝ Նանսենի հուշարձանը, որը հնարավոր եղավ միայն Արա Աբրահամյանի ջանքերով, նախաձեռնությամբ ու ծախսերով:

Արա Աբրահամյանը հայ գրականության եւ Հայաստանի համար գործ է անում ոչ միայն այստեղ՝ Հայաստանում, այլեւ Մոսկվայում, որի վկայությունն են Անդրեյ Նույկինի, Սեդա Վերմիշեւայի, Գենադի Ցուկանովի, ռուսագիր հայ գրող Լեւոն Հովսեփյանի եւ ուրիշների գրքերի, «Մեցենատ ի միր» ժուռնալի հրատարակությունը: Իսկ, ահա, երեկ ՀԳՄ եկած ռուս բանաստեղծուհի Ելենա Շիրոկովա-Տամբովցեւան ասաց, որ Հայաստանն իր համար հայտնագործել է Արա Աբրահամյանը: Եվ ռուս բանաստեղծուհու 3 ժողովածուները, որոնք ստեղծվել են Արա Աբրահամյանի հովանավորությամբ, մի նոր ու չքնաղ Հայաստան են բացել ռուս ընթերցողի համար:

– Իմ ծննդավայր Մալիշկա գյուղում միշտ էլ մեծ հարգանքով են վերաբերվել հայ մտավորականին՝ բժշկին, ուսուցչին,– մեր զրույցի ժամանակ ասաց Արա Աբրահամյանը: – Ինձ վրա ցնցող տպավորություն է թողել մեր մեծ բանաստեղծ Հովհաննես Շիրազի թաղումը, որին հարյուր հազարավոր հայերի հետ մասնակցում էր արժանահիշատակ Կարեն Դեմիրճյանը: Բայց գրող թաղելը որքա՜ն պատվաբեր է, գրող պահելը, նրան օգնելը, սատար լինելն առավել քան կարեւոր է:

Չենք ուզում ոչինչ ավելացնել այս խոսքին: Արա Աբրահամյանն իր գործով է ապացուցել եւ ապացուցում է ասվածը:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Ֆիլհարմոնիկը Կիպրոսում

«Նրանք ազգի հպարտությունն են»

«Իսկական կախարդանք էր: Ես բառեր չեմ գտնում (հիացմունքս արտահայտելու)», ասել է կրթության եւ մշակույթի նախարարության ընդհանուր տնօրեն դոկտ. Պետրոս Կարկելասը Նիկոսիայում Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի առաջին համերգից դուրս գալով:

Չնայած 32-ամյա տաղանդավոր Էդվարդ Թոփչյանի ղեկավարած նվագախումբը ելույթ էր ունենում բացօթյա համերգասրահում եւ եղանակն էլ ճնշող էր ու խոնավ, տպավորությունը ցնցող էր: Հանդիսատեսը հմայված էր Խաչատրյանի եւ Չայկովսկու փայլուն կատարումներով, գրում է Նիկոսիայից մեր հատուկ թղթակից **Ջորջ Տեր-Պարթողը** եւ շարունակում.

– Ռուբեն Ահարոնյանի մենանվագը կատարելության անգերազանցելի մակարդակ էր եւ արժանացավ ինչպես տեղացի եւ օտար ունկնդիրների «բրավոների», այնպես էլ հայկական համայնքի ներկայացուցիչների «կեցցեներին» եւ «շատ ապրեսներին»:

Տարին Յունեսկոյի կողմից խաչատրյանական է հռչակված եւ բնական էր, որ ծրագրի առաջին մասն ամբողջությամբ նվիրված էր մեծ երգահանի ստեղծագործություններին, այդ թվում նաեւ, անշուշտ, «Սպարտակ» բալետին: Երկրորդ մասը նվիրված էր Չայկովսկուն:

Կիպրոսում տարիներ առաջ լսել էին Հայաստանի ֆիլհարմոնիկին: Այս անգամ նրանք գերազանցեցին իրենց կատարողական արվեստը: «Սա հաղթանակ է հայ ժողովրդի համար եւ պատշաճ մեծարանք Խաչատրյանին: Նրանք իրենց ազգի հպարտությունն են», նշեց կիպրացի նշանավոր կոմպոզիտոր Ֆեդրոս Կավալարիսը, որը ներկա էր եղել նվագախմբի բոլոր երեք համերգներին, առաջինը Նիկոսիայում, իսկ մյուս երկուսը համապատասխանաբար Լիմասոլում եւ Լառնակայում:

Նվագախումբը, որը մասնակցում էր «Սայփրս ինտերնեշնլ ֆեստիվալ» հեղինակավոր փառատոնին, հրավիրվել էր Կիպրոսի կրթության ու մշակույթի նախարարության եւ հատկապես հայազգի պատգամավոր Պետրոս Գալայճյանի անդուլ ջանքերի, ինչպես նաեւ Կիպրոս-Հայաստան բարեկամության ընկերության համագործակցության շնորհիվ:

Հ. Օ.

ՓԱՐԻԶ

«Բազմոցի վրա». Նորա Արմանիի մենաթատրոնը

Մեկ դերասանի համար Նորա Արմանիի գրած «Բազմոցի վրա» պիեսի դերակատարը հենց ինքն է: Փարիզի «Աշխարհ» թերթը տեղեկացնում է, որ թատերախաղի բեմադրությունն իրականացրել է Ֆրանսուա Կերգուլեն:

Հենց սկզբում բջջային հեռախոսի զանգ է լսվում: Նորա Արմանին պատասխանում է, ապա խոսքն ընդհատում: Նա նկատում է, որ դահլիճում հանդիսականներ կան: Ներկայացումն սկսվում է, բայց հանդիսականը սկսում է մտածել՝ այս կարճ նախաբանն արդյոք ներկայացման մի մա՞սն է:

Դերասանուհին խաղում է իր կյանքը: Եգիպտոսից ԱՄՆ եւ Ֆրանսիա, պատմում է իր համար կարեւոր անձանց՝ տատի, իմպրեսարիոյի, մտերիմ տղամարդկանց մասին: Պատմելու ընթացքում նրանք հայտնվում են լույսի տակ, ապա միանում հուշերի շարանին: Հանդիսականը հայտնվում է ուրիշ վայրերում եւ ժամանակներում. ջարդեր անատոլիական անապատներում, տուն, այգի...

Պատումի հմայքը կապված է Նորա Արմանիի ստեղծած կենսականության եւ աշխուժության հետ: Իր անձին եւ շրջապատի մարդկանց նա նայում է թեթեւորեն, հումորով: Հանդիսականի գլխում հարցեր են ծագում, բայց միաժամանակ նա դառնում է իրադարձությունների մասնակիցը:

Ներկայացման հաջողության մյուս պատճառը հանդիսականի անորոշ վիճակն է. նա կասկածում է՝ արդյոք սա թատերախա՞ղ է, թե՞ իրականություն: «Բազմոցի վրա» պիեսը տարբեր տեղերում ներկայացվելիս հարմարեցվում է կոնկրետ պայմաններին եւ մերձավորություն ստեղծում դերասանուհու եւ հանդիսականների միջեւ:

Պ. Ռ.

Come hai fatto! Համլիկ Պապյան

Հոկտեմբերի 7-ին Վաշինգտոն օպերայի բեմում առաջին անգամ ներկայացված «Նորման» արժանացել է դահլիճի հոտնկայս, երկարատեւ ծափողջույններին, ինչպես նաեւ գլխավոր տնօրեն Պլասիդո Դոմինգոյի հիացախառը զարմանքին. տեսնելով Համլիկ Պապյանի փայլուն «Նորման»՝ Դոմինգոն բացականչել է՝ «Come hai fatto! արտակարգ է, քեզ ինչպե՞ս հաջողվեց այսպիսի՛ Նորմա կերտել»: Մեր հիշողությամբ հարգարժան տնօրենն առաջին անգամ չէ, որ իր իսկ ղեկավարած թատրոնի բեմից «ստիպված» է լինում հրճվանքը չթաքցնել՝ դեռ 1996-ին «Լա բոհեմում» Համլիկ Պապյանի կերտած Միմին առիթ էր տվել աշխարհահռչակ տենորին խոստովանելու՝ այսպիսի՛ Միմի ես դեռ չեմ տեսել:

Ներկայացման մասին քննադատական հոդվածներ առայժմ չեն հրատարակվել, սակայն «Վաշինգտոն փոստը» հոկտեմբեր 5-ի կիրակնօրյա իր հավելվածում ակնարկել էր, որ աշխարհում եզակի են այն երգչուհիները, ում տրված է հաղթահարել Բելլինիի «Նորմայում» նույնանուն դերերգը՝ այն համեմատելով Էվերեստի գագաթը բարձրացածի կամ անգլիական նեղուցը լողալով անցնողի հետ:

Երաժշտագետները համոզված են, որ 11 օպերաների հեղինակ՝ 33 տարեկանում մահկանացուն կնքած Բելլինիի (1801-1835) ստեղծագործությունները մարդկային ձայնի գեղեցկության մասին են պատմում: Նորմայի դերերգը բարդագույնն է՝ վոկալ, երաժշտական եւ դրամատիկ իմաստով: Սոպրանոյի համար Նորմայի դերերգը նույնն է, ինչ դրամատիկ դերասանի համար Համլետի դերը, կարդում ենք Վաշինգտոն օպերային թատրոնի հիշատակված բեմադրությանը նվիրված էջում:

Ու մինչ անհամբեր սպասում ենք «Նորմայի» վաշինգտոնյան մամուլի արձագանքներին, մի փոքրիկ տեղեկանք Պապյանի երկրպագուներին՝ 2004-ի մայիս-հունիսին օպերա Ռեալ Մադրիդում Չայկովսկու «Պիկովայա դամայում» Լիզա -Պապյանի դերընկերը Հերման- Դոմինգոն է լինելու:

Ան. Հ.
Գերմանիա

Հուշ էր կաթում քարափներից...

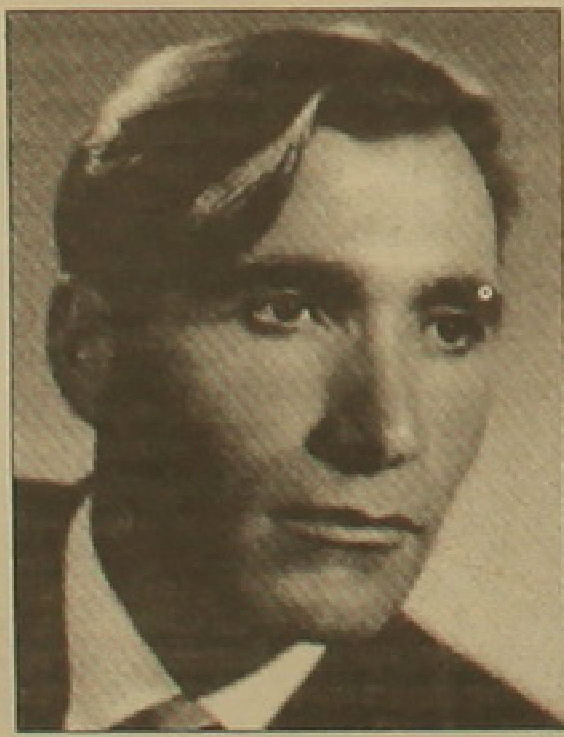

Արեւը ծագում է արեւելքից, եւ օրը կամաց-կամաց սկսում է իր անելիքը: Երեկվա օրը հուշ է դառնում: Երեկվա օրը նման չէ այս օրվան եւ նման չէ ոչ մի օրվա: Աշնան քամին քարափներից պոկում է ուրախ ու տխուր հուշեր: Այս քարափները որքա՞ն հուշեր ունեն իրենց ծերպերում: Առավոտյան նրանք ջրերին պատմում են իրենց հուշերը: Ո՞ր գարնանն էր՝ «Ծովասար» երգչախումբը «Յար, խորոտիկ» էր երգում ու հետն էլ պարում: Ի՞նչ անուշ օրեր են եղել: Երգի թրթիռները պահել են իրենց անդունդներում, որպես հուշ, որպես կարոտ: Երգչախմբի ղեկավար Գեւորգ Հակոբյանը հպարտ հենվել է քարափներին ու լսել իր սաների երգը: Նա բարձրացել ու նստել է քարափի ծերին ու կակաչներ է շաղ տվել ջրերի վրա: Երգչախումբն ավելի է ոգեւորվել իր ղեկավարից ու ավելի թունդ է երգել ու պարել...

Երեկոյան հուշերը տխուր էին, ինչպես տխուր էր երգը՝ «Քելե՛, լաո»: Ամեն տարի գյուղի աշակերտներն այցելում են Գեւորգ Հակոբյանի շիրիմին ու խոնարհվում նրա առջեւ:

ԼՈՒԻԶԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Թալինի ենթաշրջանի
Վերին Սասնաշեն գյուղի
աշակերտուհի

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Սարգիս Սարգսյան. «Ձգտում եմ քաղաքականությունից հեռու մնալ»

Օրերս Մոսկվայում ավարտված թենիսի «Կրեմլի գավաթի» խաղարկությունում հաջող մրցելույթներով իր երկրպագուներին ուրախացրեց Հայաստանի թենիսիստների առաջատար Սարգիս Սարգսյանը: Նա հասավ մինչեւ եզրափակիչ, որտեղ զիջեց ամերիկացի Դենտին: Ընթերցողներին ենք ներկայացնում «Գազետա.ռու» ինտերնետային սայթում զետեղված հարցազրույցը Սարգիս Սարգսյանի հետ:

- Ինչի՞ հաշվին հաջողվեց 3-րդ փուլում հաղթել Ագուստին Կալյերիին:

- Իրականում Կալյերին շատ վտանգավոր թենիսիստ է: Երբ նա լավ մարզավիճակում է, նրան հաղթելը գրեթե անհնար է: Բայց այս անգամ նա, չգիտես ինչու, շատ էր սխալվում:

- Դու պայքարից հանեցիր մրցաշարի ուժեղագույն թենիսիստներից մեկին: Ինչի՞ մասին է վկայում այդ փաստը:

- Այդպիսին է ժամանակակից թենիսը: Ցանկացած թենիսիստ կարող է իր հակառակորդներից յուրաքանչյուրին հաղթել, հատկապես այն մրցաշարերում, որոնցում հաջողության հասնելու համար անհրաժեշտ է երկու խաղափուլ շահել: Բացի այդ էլ, մրցաշարում ուժեղ թենիսիստներ դեռ շատ կան:

- Ինչո՞վ է պայմանավորված այն փաստը, որ, օրինակ, «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում ավելի հաջող ես խաղում, քան սովորական մրցումներում:

- Կարծում եմ, պատճառն այն է, որ թույլ եմ անցկացնում մրցախաղի մեկնարկը, առաջին խաղափուլը: Ուստի 3 հաղթանակից մրցաշարերում ավելի հաճախակի եմ հաջողության հասնում, քանի որ հետագայում «բացվում» եմ: Իսկ եթե հարկ է լինում 5 խաղափուլ անցկացնել, արդեն առավելություն եմ ստանում ի հաշիվ ֆիզիկական լավ պատրաստվածության:

- Ընթացիկ մրցաշրջանը լավագույնն է քո կենսագրությունում: Ի՞նչ ես կարծում, հաջորդ տարի կարո՞ղ ես լավ հանդես գալ:

- Հուսով եմ, որ դա այդպես կլինի: Միակ նախապայմանն այն է, որ պահպանեմ լավ մարզավիճակս, զերծ մնամ վնասվածքներից: Իմ հաջողության գլխավոր գրավականը մարզիչս է՝ Գերի Մյուլլերը: 1,5 տարի առաջ եմ սկսել մարզվել նրա գլխավորությամբ եւ առաջընթացն առկա է:

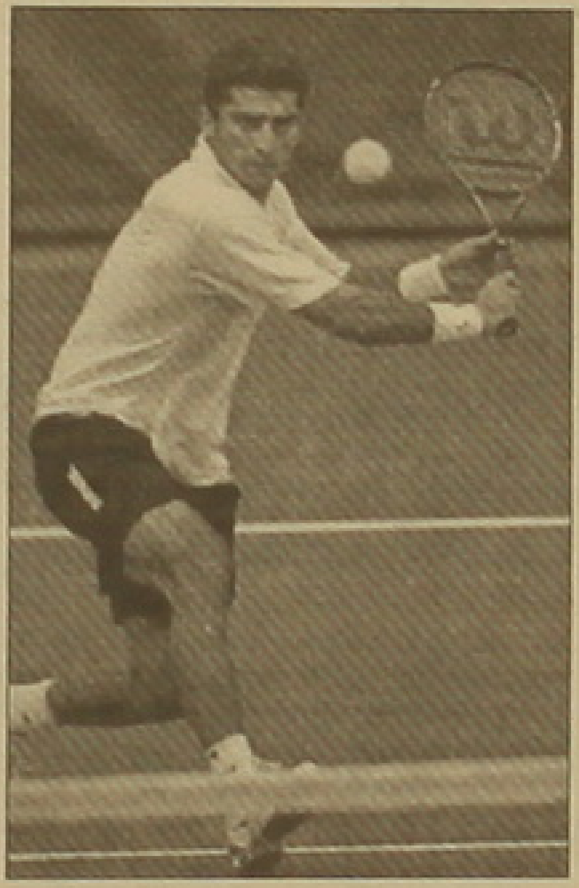

- Դու հատկապես շատ լավ անցկացրիր մրցաշրջանի մեկնարկը՝ տեղ զբաղեցնելով 20 ուժեղագույն թենիսիստների շարքում:

- Դա Ավստրալիայում եւ Հնդկաստանում ունեցած հաջող մրցելույթների արդյունք էր: Որպեսզի տեղդ պահպանես 20 ուժեղագույնների ցանկում, անհրաժեշտ է ողջ մրցաշրջանում հաջող ու հավասար հանդես գալ:

- Ի՞նչ ծրագրեր ունես մինչեւ մրցաշրջանի ավարտը:

- Մինչեւ տարեվերջ մասնակցելու եմ եւս 4 մրցաշարի: Կձգտեմ հաջող հանդես գալ եւ տեղ զբաղեցնել թենիսիստների դասակարգման ցուցակի 3-րդ տասնյակում:

- Ավստրալիայի բաց առաջնությունում քեզ հաջողվեց խաղափուլերից մեկում Մարկ Ֆիլիպուսիսին հաղթել 6-0 հաշվով:

- Անկեղծ ասած, ինքս էլ չհասկացա, թե ինչպես պատահեց: Այո, Ֆիլիպուսիսի մատուցումները շատ հաջող են, բայց ինձ հաջողվում էր հակահարված հասցնել: 4 անգամ խաղացել եմ Մարկի դեմ եւ երեքում հաղթել եմ:

- Կարելի՞ է Ֆիլիպուսիսի հետ անցկացրած մրցախաղը համեմատել Մոսկվայում Կաֆելնիկովի հետ կայացած մրցավեճի հետ:

- Համեմատության եզրեր կարելի է գտնել: Երկու մրցախաղերում էլ հանդիսականները երկրպագում էին մրցակիցներիս: Սիրում եմ նման մթնոլորտում խաղալ, այն ինձ լրացուցիչ լիցք է հաղորդում:

- Կաֆելնիկովը չկարողացավ բացատրել քեզանից կրած պարտության պատճառները: Ինչպիսի՞ն է քո կարծիքը:

- Լինում են այնպիսի մրցախաղեր, երբ խաղի ելքը վճռում են մեկ-երկու գնդակները: Ով հաղթում է, նա էլ շահում է ողջ մրցախաղը: Մեր հանդիպումը հենց այդպիսին էր: Կաֆելնիկովը շատ լավ էր խաղում, ես՝ եւս, պարզապես իմ բախտն ավելի բերեց:

- Կաֆելնիկովի նկատմամբ հաղթանակը կարելի՞ է այս մրցաշրջանի ամենակարեւոր հաղթանակը համարել քեզ համար:

- Անկասկած, դա ամենակարեւորներից մեկն էր:

- Այս մրցաշարում հաղթելը քեզ համար շա՞տ է կարեւոր:

- Դա երազանքիս իրականացումը կլինի:

- Թենիսիստներից ումի՞ց ես վախենում:

- Կաֆելնիկովից էի վախենում, իսկ ներկայումս՝ ոչ: Թեեւ նրա հետ միշտ էլ դժվար է խաղալը: Նա հազվադեպ է սխալվում: Նույնիսկ խաղի վերջնամասում, երբ շատերը սկսում են նյարդայնանալ, նրա մոտ ամեն ինչ կարգին է:

Անձամբ ինձ համար անհարմար մրցակից է նաեւ Անդրե Աղասին: Արդեն 5 անգամ պարտվել եմ նրան: Նա մրցակցին շատ է տանջում կորտում:

- Հաճա՞խ ես լինում Հայաստանում:

- Թենիսով ակտիվ զբաղվելը շատ ժամանակ է խլում, այնպես որ, տարվա ընթացքում ընդամենը մեկ-երկու անգամ եմ հասցնում լինել հայրենիքում, այն էլ՝ մեկ շաբաթով: Երեք տարի անց, երբ թենիսն այլեւս իմ կյանքում գլխավորը չի լինի, ամեն ինչ, իհարկե, այլ կերպ կլինի:

- Ինչպես հայտնի է, տարեսկզբին այնտեղ ընտրություններ տեղի ունեցան: Իշխանության համար պայքարող կողմերից որեւէ մեկը չի՞ փորձել քեզ իր կողմը «քաշել», որպեսզի օգտագործեր քո հեղինակությունը:

- Գիտեք ինչ, ես ատում եմ քաղաքականությունը, ձգտում եմ հեռու մնալ դրանից: Պատահում է, որ Հայաստանում թենիսի զարգացման համար հարկ է լինում ինչ-որ բան ասել, ինչ-որ տեղ մեկնել: Դա սիրով եմ կատարում:

- Զուգախաղում հանդես ես գալիս Իրակլի Լաբաձեի հետ: Ինչպե՞ս եք միմյանց հասկանում:

- Նա վրացի է, ես՝ հայ, մենք միմյանց չենք հասկանում, պարզապես խաղում ենք: Նա զուգախաղում իմ մշտական խաղընկերը չէ:

- Ընդհանրապես ինչպե՞ս են ընթանում գործերդ զուգախաղում:

- Լրջորեն սկսել եմ զուգախաղում հանդես գալ 2-2,5 տարի առաջ: Պարզվում է, որ զուգախաղում հաջողությունները օգնում են մենախաղում կրած պարտություններից հետո շատ չվշտանալ:

- Այս տարի դու երկու մրցաշար ես շահել զուգախաղում: Ովքե՞ր էին խաղընկերներդ:

- Առաջինը Վաշինգտոնում շահեցի Եվգենի Կաֆելնիկովի, երկրորդը՝ գերմանացի Կարստեն Բրաշի հետ Բուխարեստում:

Ալեն Պողոսյանը վճռել է հրաժեշտ տալ ֆուտբոլին

1998 թ. աշխարհի չեմպիոն, ֆրանսահայ ֆուտբոլիստ Ալեն Պողոսյանը վճռել է հրաժեշտ տալ մեծ ֆուտբոլին: Նրա պայմանագրի ժամկետն իսպանական «Էսպանյոլի» հետ ավարտվել է օգոստոսին: L'Equipe թերթին տված հարցազրույցում նա նշել է, որ խաղալու ցանկություն այլեւս չունի եւ վճռել է հեռանալ ֆուտբոլից: Սակայն 32-ամյա ֆուտբոլիստը մտադիր չէ ընդմիշտ կապերը խզել սիրած մարզաձեւից, որին նվիրված է իր կյանքի լավագույն տարիները: Ուստի հնարավոր է նա հետագայում անցնի մարզչական գործունեության:

Ալեն Պողոսյանը Ֆրանսիայի հավաքականի կազմում անցկացրել է 26 խաղ եւ խփել 2 գնդակ: 1999 թ. աշխարհի առաջնության եզրափակիչում նա երկրորդ խաղակեսին խաղադաշտ դուրս եկավ: Իր վերջին հանդիպումը «Եռագույնների» կազմում Պողոսյանն անցկացրել է 2002 թ. մայիսին: Հարավային Կորեայում եւ Ճապոնիայում անցկացված ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունից հետո, որում Ֆրանսիայի հավաքականը պարզապես հիասթափեցրեց, Ալեն Պողոսյանը հրաժեշտ տվեց հավաքականին:

«Էսպանյոլը» դարձավ վերջին ակումբը Պողոսյանի ֆուտբոլային հարուստ կենսագրությունում: Նա ակումբի հետ պայմանագիր էր կնքել 2002 թ. հուլիսին, սակայն ծանր վնասվածքի հետեւանքով խաղադաշտ էր դուրս եկել ընդամենը 5 անգամ: Մինչ «Էսպանյոլը», Պողոսյանը հանդես է եկել ֆրանսիական «Մարսելում», իտալական «Նապոլի», «Սամպդորիա» եւ «Պարմա» թիմերում: Վերջինիս կազմում հայազգի ֆուտբոլիստը 1999 թ. նվաճել է Իտալիայի եւ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթները:

Ուկրաինացիները սկսում են հաջորդ փուլի նախապատրաստությունը

Ուկրաինայի ազգային հավաքականը, որն ընտրական 6-րդ խմբում առաջինն էր ավարտել մրցաշարը, Մակեդոնիայի հավաքականի հետ ընկերական մրցախաղով կսկսի նախապատրաստությունը ֆուտբոլի աշխարհի 2006 թ. առաջնության ընտրական մրցաշարին: Հավաքականի նոր գլխավոր մարզիչ Օլեգ Բլոխինն արդեն հրապարակել է այն ֆուտբոլիստների ցանկը, ովքեր նախապատրաստվելու են այդ հանդիպմանը: Անցած ուրբաթ կայացած մամուլի ասուլիսում Բլոխինն անվանել է իր օգնականներին: Նրան մարզչական աշխատանքում կաջակցեն Անդրեյ Բալը, Օլեգ Կուզնեցովն ու Յուրի Ռոմենսկին: Անդրադառնալով հրավիրված ֆուտբոլիստների ցանկին, Բլոխինը նշել է, որ հավաքականի առջեւ դռները բաց են ցանկացած խաղացողի համար, ընդ որում հաճույքով հնարավորություն կընձեռի երիտասարդներին փորձելու իրենց ուժերն ազգային թիմում: Բլոխինը կրկին նշել է, որ իր գլխավոր խնդիրն է համարում հավաքականին աշխարհի առաջնության եզրափակիչ փուլ դուրս բերելը:

Ալբանացիները նպատակադրվել են մասնակցել աշխարհի առաջնությանը

Ալբանիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ, Գերմանիայի ընտրանու նախկին ֆուտբոլիստ Հանս Պիտեր Բրիգելը եւս 3 տարով երկարաձգել է պայմանագիրը եւ բալկանյան երկրի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի հետ, թեեւ թիմի առջեւ դրված առաջադրանքը չի կատարվել: Սակայն ըստ Ալբանիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Արմանդ Դուկեի, Բրիգելը հավաքականի հետ աշխատելու ամենալավ ծրագիրն էր ներկայացրել եւ իմաստ չուներ հրաժարվել նրա ծառայություններից: Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցախաղերում Բրիգելը լավ ուսումնասիրել է ալբանացիներին, ուստի ֆեդերացիան հուսով է, որ նրա հետ համագործակցությունն օգտակար կլինի հավաքականի համար: Ալբանացիները նպատակադրվել են ֆուտբոլի աշխարհի 2006 թ. եզրափակիչի ուղեգիր նվաճել եւ հուսով են, որ Բրիգելին կհաջողվի իրականացնել այդ բաղձալի երազանքը:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 10.10.2003 թ. ժ. 9:00-ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	567.12	561.40	572.80
EUR	1	եվրո	668.52	664.50	672.50
RUR	1	ռուս. ռուբլի	18.76	17.60	19.90

Խաղը կկայանա Արարատում

Այսօր ֆուտբոլի ՀՀ երիտասարդական հավաքականը Եվրոպայի 2004 թ. առաջնության ընտրական մրցաշարի ավարտական տուրում կհյուրընկալի Իսպանիայի ֆուտբոլիստներին: Նախապես որոշված էր, որ հանդիպումը տեղի է ունենալու «Հանրապետական» մարզադաշտում, սակայն վերջին պահին այն տեղափոխվել է Արարատ: Իսպանիայի երիտասարդական հավաքականի համար այսօրվա հանդիպումը մարզական առումով ոչ մի նշանակություն չունի: Իսպանացիները ժամկետից շուտ նվաճել են հաջորդ փուլում հանդես գալու իրավունքը: Թիմը 7 հանդիպումներից 5-ում հաղթել է, մեկ խաղ ավարտել ոչ-ոքի եւ կրել մեկ պարտություն: Միակ անհաջողությունն իսպանացիները կրել են հույներից: Ընտրական մրցաշարի մեկնարկում իսպանացիները Հունաստանում 0-1 հաշվով պարտվեցին մրցակցին, սակայն հետագա հանդիպումներում վերելքով հանդես եկան՝ հաջողությամբ լուծելով գլխավոր խնդիրը:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանի երիտասարդական հավաքականին, ապա թիմը հանգրվանել է 4-րդ հորիզոնականում: Անցկացրած 7 հանդիպումներից միայն մեկում են հայ ֆուտբոլիստները հաղթանակ տոնել՝ 2-0 հաշվով պարտության մատնելով Հյուսիսային Իռլանդիայի հավաքականին: Մեր թիմի համար էլ այսօրվա խաղը մարզական առումով առանձնակի նշանակություն չունի: Մարզիչները կարող են այդ խաղում փորձարկել տակավին երիտասարդ ֆուտբոլիստների, ովքեր ընտրական հաջորդ մրցափուլում դառնալու են հավաքականի անդամներ:

Բարտեզն առայժմ մնում է Անգլիայում

Վերջերս ֆրանսիական լրատվամիջոցներով լուրեր էին տարածվել, որ «Մանչեսթր յունայթեդի» դարպասապահ Ֆաբյեն Բարտեզը մտադիր է վերադառնալ հայրենիք: Այս փաստը ժխտել է «Պարի Սեն Ժերմենի» նախագահ Ֆրանսիս Գրայը՝ միաժամանակ չհերքելով, որ Փարիզի ֆուտբոլային ակումբը բանակցություններ է վարում «Մանչեսթր յունայթեդի» հետ Ֆրանսիայի հավաքականի դարպասապահի հնարավոր տեղափոխման վերաբերյալ: Ըստ ակումբի նախագահի, Ալեքս Ֆերգյուսոնը մեկ անգամ չէ, որ առաջարկել է «Պարի Սեն Ժերմենին» իր թիմում ընդգրկել Ֆաբյեն Բարտեզին, սակայն ֆրանսիական ակումբը չի կարողացել դարպասապահի համար ֆինանսական բարվոք պայմաններ ապահովել:

Մեքսն անհրաժեշտ է «Ռեալին»

Ֆեռնանդո Հիեռոյի եւ Կլոդ Մակելելեի հեռանալուց հետո Մադրիդի «Ռեալը» պաշտպանությունում հիմնախնդիրների առջեւ է հայտնվել: Մինչ օրս էլ կենտրոնական պաշտպանի եւ հենակետային կիսապաշտպանի դիրքերն անհանգստացնում են թիմի մարզիչ Կառլոս Կեյրուշին: Ուստի արքայական ակումբը մտադիր է ձմռանը թիմ հրավիրել Ֆրանսիայի հավաքականի եւ «Օսերի» պաշտպան Ֆիլիպ Մեքսին: «Ռեալը» պատրաստ է նրա համար 10 մլն եվրո վճարել: 21-ամյա ֆուտբոլիստը հաջողությամբ է հանդես գալիս վերը նշված դիրքերում: Բացի այդ, չնայած երիտասարդ տարիքին, նա արդեն բավական փորձառու է: Մեքսն ավելի քան 100 խաղ է անցկացրել Ֆրանսիայի առաջնությունում: Նրան հրավիրում են նաեւ ազգային հավաքականի խաղերին: «Ռեալն» այս ամռանն արդեն փորձել էր գնել Մեքսին, սակայն բանակցություններն անհաջողությամբ էին ավարտվել: «Ռեալի» ղեկավարությունը հույս ունի, որ այս անգամ ամեն ինչ բարեհաջող կավարտվի:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ARMENTEL

WE CREATE FUTURE TOGETHER

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

«Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ-ն բոլոր ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց, ովքեր ցանկանում են դառնալ պայմանագրային կամ կանխավճարային (Easy Cards) բջջային համակարգի բաժանորդներ, տեղեկացնում է.

Ա. 20,000 նոր բջջային միացումների (առաջին 100,000 բաժանորդների խմբաքանակի ամբողջացում) տրամադրման ծրագիրը կսկսվի 2003 թ. նոյեմբերի վերջին:

Բ. 100,000 լրացուցիչ բջջային միացումների տրամադրման ծրագիրը կսկսվի 2003 թ. դեկտեմբերի վերջին եւ կընթանա աստիճանաբար:

Գ. Լրացուցիչ 200,000 բջջային միացումների տրամադրման ծրագիրը ներկայումս կազմակերպչական փուլում է եւ նպատակ ունի հնարավորինս բավարարել հայկական շուկայի պահանջարկը: (Առաջին 100,000 բջջային միացումները նախատեսվում է շուկային տրամադրել 2004 թ.-ի առաջին եռամսյակ վերջին՝ իրական շուկայական պահանջարկի առկայության դեպքում):

2003 թ. վերջին «Արմենտելի» բջջային ծածկույթը կընդգրկի հանրապետության (**Ա** եւ **Բ** ծրագրերի իրականացում) 416 գյուղեր եւ հետեւյալ 37 քաղաքները (այս ծածկույթը կընդգրկի բնակչության ավելի քան 85 տոկոսը, որը կընդլայնվի՝ **Գ** ծրագրի իրականացմանը զուգընթաց)

Աբովյան	Ալավերդի
Արարատ	Արթիկ
Արմավիր	Ջարենցավան
Արտաշատ	Դիլիջան
Աշտարակ	Գավառ
Էջմիածին	Իջեւան
Գորիս	Ջերմուկ
Գյումրի	Քաջարան
Հրազդան	Մարտունի
Կապան	Մեղրի
Մարալիկ	Սպիտակ
Մասիս	Ստեփանավան
Մեծամոր	Վարդենիս
Սեւան	Եղեգնաձոր
Սիսիան	Նոր Հաճըն-Բյուրեղավան
Թալին	Վեդի
Տաշիր	Վանաձոր
Ծաղկաձոր	Վայք
Երեւան	

Հաջողությամբ իրականացնելով իր ներդրումային ծրագրերը հեռահաղորդակցության ցանցի թվայնացման դաշտում, «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ-ն շարունակում է աշխատել պատասխանատվությամբ՝ նպատակ ունենալով տեղական շուկայի եւ հանրապետության ներդրումային միջավայրին համապատասխան հեռահաղորդակցության բարձրորակ ծառայություններ տրամադրել:

Ցուցաբերելով մասնագիտական մոտեցում իր աշխատանքին՝ «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ-ն նպատակ ունի նպաստել Հայաստանի հեռահաղորդակցության իրական զարգացմանը եւ իր բաժանորդների օգնությամբ կառուցել Հայաստանի հեռահաղորդակցության ապագան:

ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ ՀՁ ՓԲԸ

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 9. 10. 2003 Գինը՝ 100 դրամ